MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE MĚSTA
HRADEC NAD MORAVICÍ

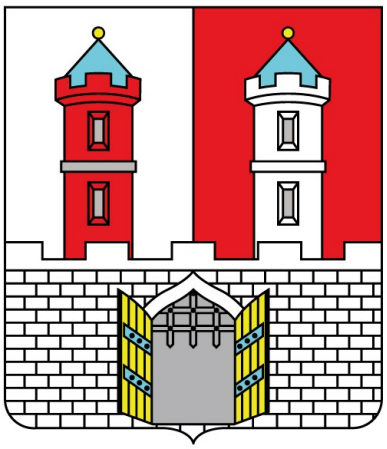

NA OBDOBÍ LET
2021 - 2024

Úvod

Tento dokument na období let 2021 - 2024 navazuje na Strategický plán města Hradec nad Moravicí do roku 2020, který byl schválen usnesením Zastupitelstva města Hradec nad Moravicí ze dne 9. 6. 2014, č. 1.21.2014/ZM.

Jde o koncepční a rozvojový dokument města zakotvený v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, který schvaluje zastupitelstvo města. Tento dokument obsahuje analytickou a návrhovou část. Analytická část zahrnuje charakteristiku města členěnou do 7 oblastí a SWOT analýzu, v níž jsou shrnuty silné a slabé stránky, ohrožení a hrozby. Návrhová část zahrnuje nejen rozvojovou vizi města, ale i jednotlivá opatření a aktivity k jejímu dosažení. Plán rozvoje města je sestaven na čtyři roky, což se může jevit jako krátké časové období. Je to dáno především tím, že byl zpracováván v nejisté době v souvislosti s onemocněním COVID-19, které má velký vliv jak na hospodaření města (příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu), tak na běžný život občanů. Mimoto v roce 2021 proběhne Sčítání lidu, domů a bytů, které bude zdrojem cenných informací o obyvatelstvu města.

V kapitole B.2 Cíle, opatření a aktivity nejsou záměrně vyplněny termíny jednotlivých opatření, odpovědnost za ně, náklady a zdroje jejich financování. Toto bude záležet na aktuálním stavu věci.

Na tvorbě dokumentu se podíleli představitelé a zaměstnanci města Hradec nad Moravicí.

Autorský kolektiv:

- Mgr. Patrik Orlík, starosta města
- Mgr. Petr Havrlant, místostarosta města
- Ing. Josef Hennig, vedoucí odboru majetku a investic městského úřadu
- Jitka Celtová, vedoucí odboru vnitřních věcí a kultury městského úřadu
- Ing. Ludmila Robenková, vedoucí odboru financí městského úřadu
- Dagmar Mrůzková, pověřená vedoucí oddělení výstavby a územního plánování městského úřadu
- Jana Pastyříková, referentka kanceláře starosty města městského úřadu
- Rostislav Římský, referent odboru majetku a investic městského úřadu
- Ivana Hyklová, referentka odboru majetku a investic městského úřadu
- a další

Tento dokument byl schválen usnesením Zastupitelstva města Hradec nad Moravicí ze dne 14. 12. 2020, č. 22.15.2020/ZM.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika města

1. Území

1.1 Umístění v rámci České republiky a Moravskoslezského kraje

Město Hradec nad Moravicí (německy Grätz, Graetz, Grätz bei Troppau, polsky Grodziec) se nachází v Moravskoslezském kraji, 8 km jižně od města Opava a 30 km západně od města Ostrava. Zeměpisné souřadnice jsou 49°52′16″ s. š., 17°52′33″ v. d. Svou polohou se nachází v předhůří Nízkého Jeseníku, zčásti v údolí řeky Moravice, na předělu Opavské nížiny a Nízkého Jeseníku.

Město Hradec nad Moravicí je základním územně samosprávným celkem. Disponuje statutem města a je součástí následujících správních celků:

- NUTS 2 - Moravskoslezsko
- NUTS 3 - Moravskoslezský kraj
- NUTS 4 - okres Opava
- obec s rozšířenou působností - Opava
- obec s pověřeným úřadem - Opava

Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava se kryje se správním obvodem obce s rozšířenou působností Opava. Vedle statutárního města Opava zahrnuje obvod město Hradec nad Moravicí, městys Litultovice a dalších 38 obcí. Správní obvod má přibližně 101 tisíc občanů a rozkládá se na 567 km^2. Město Hradec nad Moravicí je po statutárním městě Opava a obci Jakartovice co do velikosti území třetí největší obcí v rámci uvedeného správního obvodu.

1.2 Rozloha města a jeho členění

Rozloha města činí celkem 43,96 km^2. Tvar území připomíná trojúhelník. Jeho jižní hranice je tvořena historickým lesním průsekem revíru Doubrava z 19. století.

Město je tvořeno osmi částmi, které jsou zároveň i katastrálními územími:

- Hradec nad Moravicí
- Benkovice
- Bohučovice
- Domoradovice
- Filipovice
- Jakubčovice
- Kajlovec (zčásti se rozkládá i na katastrálním území Hradec nad Moravicí)
- Žimrovice

Vedle těchto částí města se na katastrálním území Filipovice nachází i osada Zábřemí.

Město sousedí s těmito obcemi: Březová (nejdelší hranice), Radkov, Melč, Štáblovice, Uhlířov, Branka u Opavy, Chvalíkovice, Vršovice, Hlubočec a Skřipov.

Obrázek: Území města Hradec nad Moravicí

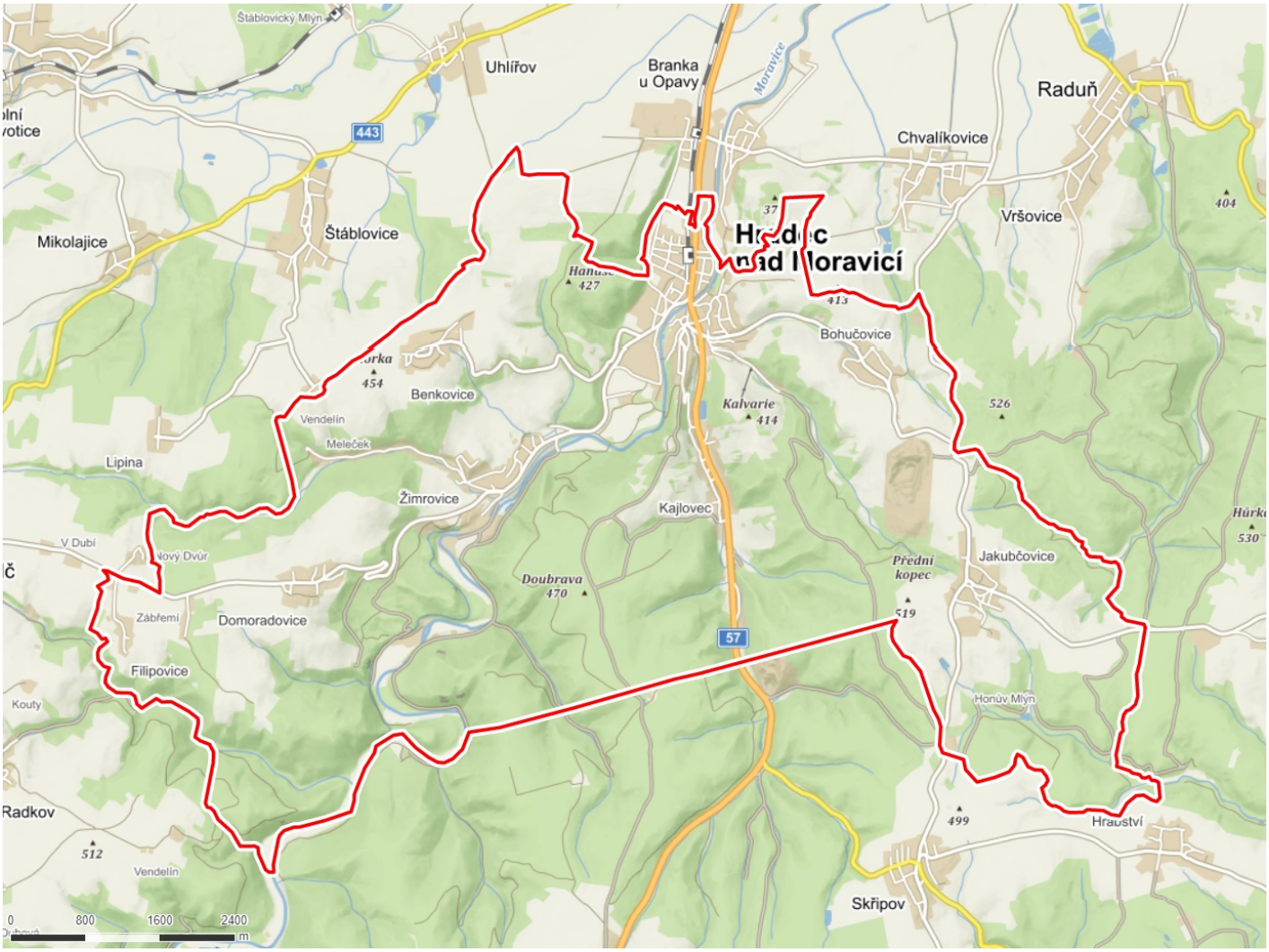

Zdroj: www.mapy.cz

1.3 Krajina v okolí

Částmi Hradec nad Moravicí a Žimrovice protéká řeka Moravice, která pramení ve Velkém kotli v Hrubém Jeseníku. Částmi Kajlovec a Hradec nad Moravicí protéká menší říčka zvaná Hradečná, pramenící v blízkosti obce Lesní Albrechtice, která se vlévá do řeky Moravice jako její pravý přítok.

Z geomorfologického hlediska leží město Hradec nad Moravicí na samém okraji Vítkovské vrchoviny spadající pod Českou vysočinu, která směrem k městu Opava přechází v Opavskou pahorkatinu. Ta je geomorfologickým celkem Středoevropské nížiny.

Nejvyšší nadmořská výška území města činí 512 m. Této výšky dosahuje vrch Přílet nacházející se v jihovýchodní části území. Nejnižší nadmořské výšky (cca 270 m n. m.) pak terén dosahuje v místě, kde Moravice opouští území města.

1.4 Historické události v městě

Osídlení na území dnešního města Hradec nad Moravicí je doloženo na počátku doby bronzové - 3000 let př. n. l. Po období stěhování národů je doloženo budování slovanského hradiska již v 8. století našeho letopočtu.

Po přesunutí hradiska do centrální, nejužší části hradecké ostrožny, v 10. století je doložena i nestarší písemná zpráva o Hradci z roku 1060, kdy zde bylo poraženo vojsko polského Piastovce Boleslava Smělého. Hrad Hradec se stal v následujících letech důležitým opěrným bodem Přemyslovské hradské správy Českého státu. Velkého významu nabyl hrad Hradec po přebudování ve II. polovině 13. století a následně v letech 1279-1281, kdy zde sídlila česká královna Kunhuta. Hrad Hradec se následně stává sídelním hradem Opavského vévodství a setrvává jako královské zboží v rukou českých panovníků po následující tři staletí. V roce 1481 obdrželi hradečtí obyvatelé od Viktorina, knížete Opavského, za věrné služby ve válkách proti uherskému králi Matyáši - městská práva, právo **městského znaku** a právo konat výroční trhy. Městský znak zůstal neměnný dodnes (viz úvodní strana programu rozvoje města). Ve znaku jsou uvedeny dvě základní skutečnosti: bílá a červená barva opavského knížectví, které jsou současně barvami rodů Přemyslovců a barvami národními, a symbolem opevněného města. V průběhu středověku nebyl hrad s městečkem Hradec nikdy vojensky dobyt. Hradecké zboží zůstalo v majetku českých panovníků až do roku 1585, kdy jej císař Rudolf II. prodal zemskému hejtmanu Kašparu Pruskovskému z Pruskova. V období třicetileté války byla v Hradci zřízena falešná dánská mincovna. Válečné útrapy přispěly k úpadku městečka i odnětí městských práv, která byla Hradci navrácena až v roce 1702. V rámci prusko-slezských válek byly v okolí města vybudovány zemní opevnění tzv. Šance.

Roku 1778 koupil hradecké panství hornoslezský knížecí rod Lichnovských, který je vlastnil až do roku 1945. V letech 1796-1804 byl zámek po rozsáhlém požáru přebudován do tehdy módní empírové budovy a v jeho okolí byl založen proslulý anglický park. Na počátku 19. století byl, za éry Karla Aloise Lichnovského, v Hradci založen později celosvětově proslulý chov ovcí, který přispěl i k rozvoji soukenictví a soukenického cechu v Hradci. Značné příjmy z toho plynoucí umožnily v 70. letech 19. století výstavbu hospodářského zázemí tzv. Červeného zámku s konírnami a nádhernou kočárovnou. Budovy zámku a přilehlý anglický park jsou dnes Národní kulturní památkou. Průmyslová revoluce 19. století přispěla i k založení továrny na hřebíky a železárenské zboží, z které se následně vyvinuly Branecké železárny. V roce 1871 vznikl v Hradci jeden z nejstarších sborů dobrovolných hasičů ve Slezsku. V letech 1890-1891 byla vybudována i Weisshuhnova papírna s unikátním papírenským náhonem na řece Moravici, který je dnes jedinečnou technickou památkou. V roce 1905 spojilo Hradec se světem železniční a telegrafní spojení. V roce 1907 byla založena Sokolská jednota a v roce 1909 postaven Národní dům, centrum českého - společenského, kulturního a spolkového - života v Hradci. V letech 1910-1914 byla vystavěna důležitá silnice na trase Hradec - Lesní Albrechtice, která je dodnes důležitou dopravní tepnou spojující Slezsko s Moravou.

V dubnu roku 1945 byl Hradec osvobozen vojáky sovětské armády a následně došlo k odsunu obyvatelstva německé národnosti do Německa. V letech 1968-1972 byly k Hradci u Opavy postupně připojeny části města Benkovice, Bohučovice, Branka u Opavy, Domoradovice, Filipovice, Kajlovec, Jakubčovice a Žimrovice. V roce 1972 byl pro město přijat původní název Hradec nad Moravicí. V roce 1994 se část města Branka u Opavy oddělila a stala se samostatnou obcí.

Dne 1. 2. 1995 byl Parlamentem České republiky udělen městu **prapor**. Autorem návrhu praporu, který schválilo zastupitelstvo města dne 15. 9. 1994, je PhDr. Karel Müller, ředitel Zemského archívu v Opavě. Do praporu byly převzaty některé ze skutečností městského znaku. Prapor je v poměru stran 2 : 3 tvořen dvěma pruhy - červeným horním a bílým dolním. Dolní bílý pruh je současně členěn do tvaru cimbuří o pěti stínech, zubech. Červená a bílá barva symbolizují příslušnost města Hradce nad Moravicí k českému státu a k opavskému knížectví, hradba s cimbuřím historické tradice města jako významného opěrného bodu české státní moci.

Obrázek: Prapor města Hradec nad Moravicí

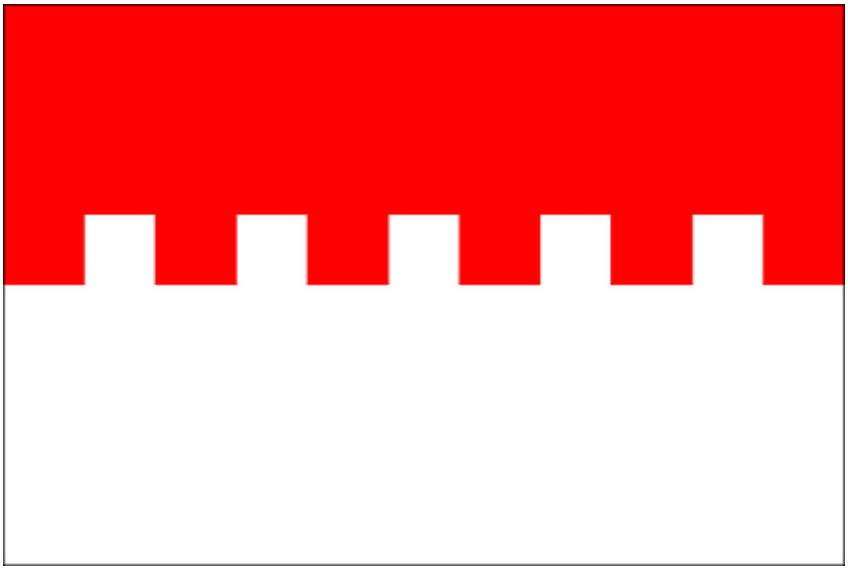

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

2. Obyvatelstvo

2.1 Demografická situace

2.1.1 Počet obyvatel a jeho vývoj

K 1. 1. 2020 činil počet obyvatel města Hradec nad Moravicí 5 506 osob. Nejvíce obyvatel (53,51 %) žilo v části města Hradec nad Moravicí. Druhou největší částí města byla část města Žimrovice (14,13 %).

Tabulka: Počet obyvatel jednotlivých částí města Hradec nad Moravicí k 1. 1. 2020

část města	počet obyvatel	podíl v %
Benkovice	233	4,23
Bohučovice	350	6,36
Domoradovice	240	4,36
Filipovice (včetně Zábřemí)	71	1,29
Hradec nad Moravicí	2 946	53,51
Jakubčovice	530	9,63
Kajlovec	358	6,50
Žimrovice	778	14,13
celkem	5 506	100,00

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Město Hradec nad Moravicí dosahuje od roku 1999 kladného celkového přírůstku obyvatel. Celkový přírůstek je složen z přirozeného přírůstku (rozdíl mezi živě narozenými a zemřelými osobami) a migračního přírůstku (rozdíl mezi přistěhovanými a odstěhovanými osobami). V 90. letech minulého století měl přirozený přírůstek konstantní hodnoty a nedocházelo k jeho velkému nárůstu. Změna v podobě nárůstu přirozeného přírůstku je zaznamenána až po roce 2001.

Vývoj počtu obyvatel města měl do roku 1993 vzestupnou tendenci. K 31. 12. 1993 žilo v Hradci nad Moravicí 5 941 obyvatel. Z důvodu osamostatnění obce Branka u Opavy, došlo k 1. 1. 1994 k poklesu počtu obyvatel na 5 053 občanů (- 888 občanů). V období od roku 1995 do roku 2001 počet obyvatel mírně stoupal, po roce 2001 se nárůst zvýšil výrazněji. Příčinou byl zejména proces suburbanizace statutárního města Opava a jiných územních center v blízkosti Hradce nad Moravicí (vystěhovávání lidí z velkých měst do menších měst či obcí). Počet obyvatel stoupal do roku 2010, kdy k 31. 12. 2010 činil počet obyvatel 5 449. Následně v letech 2011 až 2014 mírně klesal. K 31. 12. 2014 činil počet obyvatel města 5 392, a v letech 2015 až 2019 opět stoupal. V období let 2015 až 2019 (5 let) činil přírůstek obyvatel 114 osob (migrační přírůstek 56 osob, přirozený přírůstek 58 osob).

Tabulka: Vývoj počtu obyvatel města Hradec nad Moravicí v období let 1991 až 2020

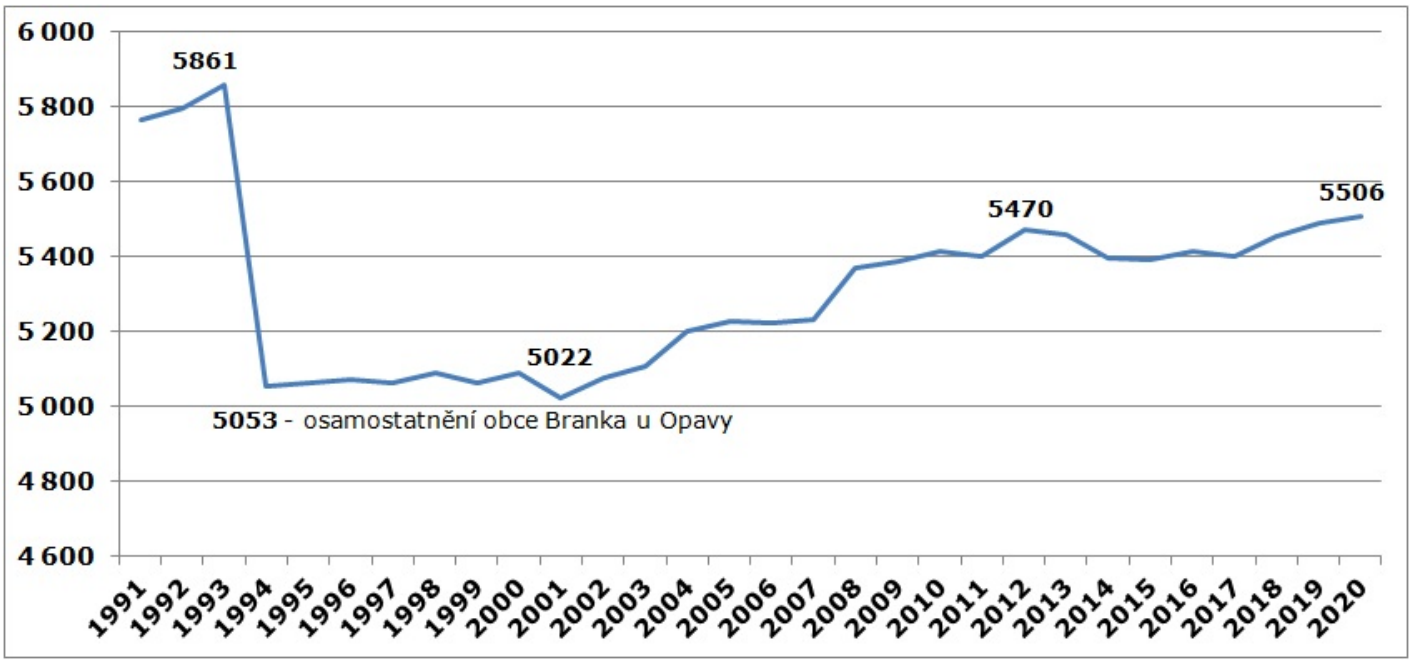

Zdroj: Český statistický úřad

Hradec nad Moravicí patří mezi 13 měst v Moravskoslezském kraji, ve kterých se za rok 2019 počet obyvatel meziročně zvýšil, a to o 17 osob (ve zbývajících 29 městech Moravskoslezského kraje došlo k úbytku obyvatelstva). Pouze v 7 městech v Moravskoslezském kraji se narodilo více osob, než kolik jich zemřelo. Mezi tato města se řadí i Hradec nad Moravicí, a to s druhým největším přírůstkem + 17 osob (po městě Kopřivnice, přičemž převaha zemřelých nad narozenými charakterizovala 34 měst). V relativním vyjádření na 1000 obyvatel dosáhl Hradec nad Moravicí v roce 2019 dokonce nejvyššího přirozeného přírůstku obyvatel v Moravskoslezském kraji (+3,1 ‰). Město Hradec nad Moravicí v roce 2019 vykázalo stejný počet přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel.

Tabulka: Přirozený a migrační přírůstek (úbytek) obyvatel města Hradec nad Moravicí v období let 1994 až 2019

rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
narození	59	53	43	54	30	47	48	54	48	58	49	43	55
zemřelí	60	48	38	57	46	49	56	44	47	48	43	51	44
přistěhovalí	97	84	77	90	69	92	102	116	115	146	108	98	100
vystěhovalí	85	82	89	64	80	62	76	72	84	66	87	93	100
přírůstek / úbytek	**11**	**7**	**-7**	**23**	**-27**	**28**	**18**	**54**	**32**	**90**	**27**	**-3**	**11**

rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
narození	75	69	55	52	71	49	39	58	56	58	59	67	64
zemřelí	62	56	49	34	33	50	49	62	49	48	56	46	47
přistěhovalí	216	105	110	108	113	88	96	110	111	88	139	119	97
vystěhovalí	91	102	91	89	81	98	147	112	94	112	89	106	97
přírůstek / úbytek	**138**	**16**	**25**	**37**	**70**	**-11**	**-61**	**-6**	**24**	**-14**	**53**	**34**	**17**

Zdroj: Český statistický úřad

Graf: Přirozený a migrační přírůstek (úbytek) obyvatel města Hradec nad Moravicí v období let 1994 až 2019

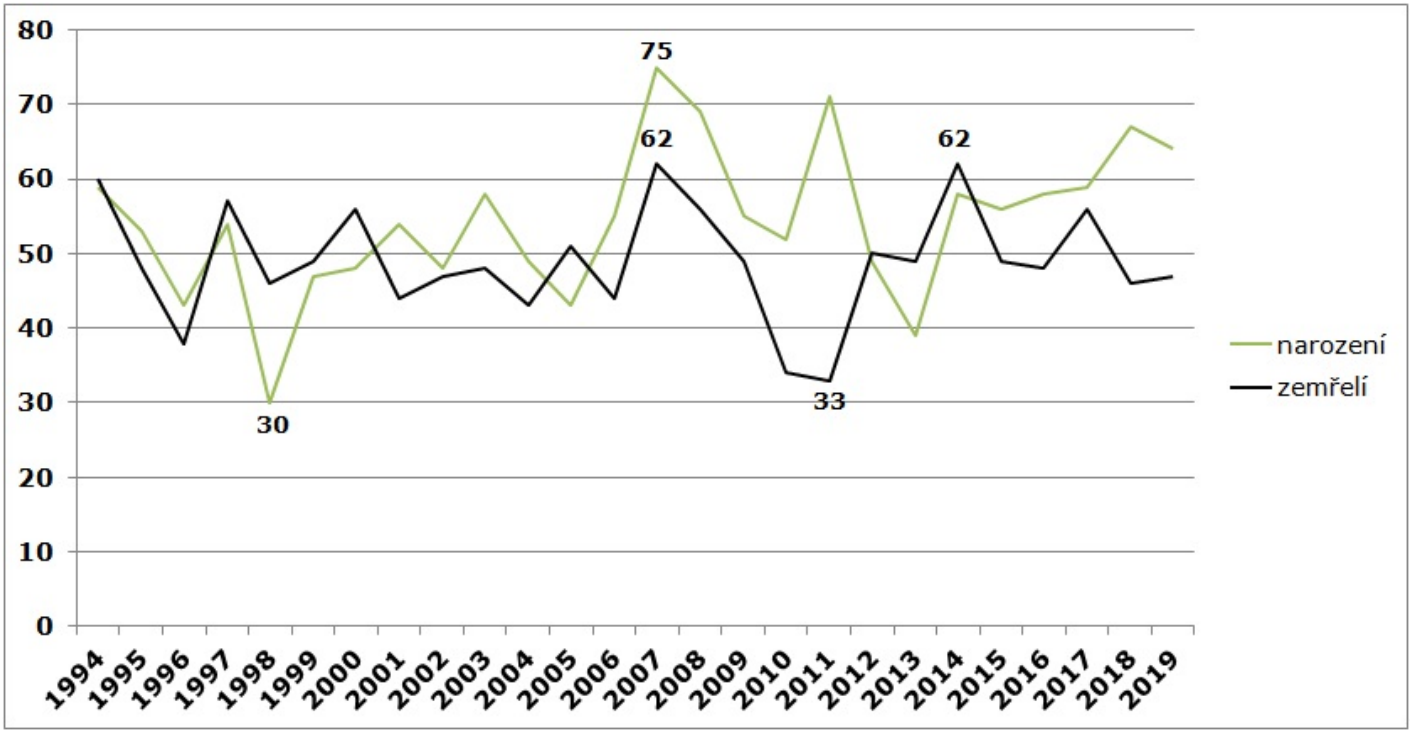

Zdroj: Český statistický úřad

2.1.2 Složení obyvatel podle věku a pohlaví

V letech 2000 až 2010 došlo ve městě Hradec nad Moravicí k nárůstu obyvatel ve věkové skupině 20–35 let, což se následně projevilo na zvýšení přirozeného přírůstku a v mírném nárůstu obyvatel v předproduktivním věku (0–14 let).

Z celkového počtu 5 506 obyvatel (k 31. 12. 2019) bylo 914 v předproduktivním věku (0–14 let), 3 493 v produktivním věku (15–64 let) a 1099 v poproduktivním věku (65 a více let). Od konce roku 2010 do roku 2019, tedy v období posledních 10 let, se počet obyvatel v seniorském věku (65 let a více) zvýšil o 299 osob. Ve stejném období se počet dětí (0–14 let) zvýšil pouze o 72 osob, a počet osob v produktivním věku (15–64 let) se snížil o 314 osob.

K 31. 12. 2012 byl průměrný věk obyvatel města 40,7 let. O sedm let později ke stejnému datu činil průměrný věk obyvatel města 42,0 let. Vzhledem k pokračující tendenci stárnutí populace, dochází především k výraznému nárůstu obyvatel v poproduktivním věku (65 a více let) a úbytku mladých lidí v produktivním (15–65 let) a předproduktivním věku (0–15 let).

Tabulka: Složení obyvatel města Hradec nad Moravicí podle věku a pohlaví (k 1. 1. 2020)

muži	počet	ženy	počet
ve věku 0–14 let	465	ve věku 0–14 let	449
ve věku 15–64 let	1 761	ve věku 15–64 let	1 732
ve věku 65+ let	468	ve věku 65+ let	631
celkem	2 694	**celkem**	2 812

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Nejpočetnější skupinu občanů města Hradec nad Moravicí (k 31. 10. 2020) tvoří občané ve věku 40–49 let, kterých je 898; následuje skupina občanů 60–69 let, kterých je 724; občanů ve věku 30–39 let je 694; občanů ve věku 50–59 let je 663; občanů ve věku 20–29 let je 588; občanů ve věku 10–19 let je 579; občanů ve věku 1–9 let je 559; občanů ve věku 70–79 let je 529; občanů ve věku 80–89 let je 198; občanů ve věku 90–99 let je 29 a dětí do jednoho roku (0 let) je 50. V populaci seniorů převažují ženy, většinou vdovy.

Tabulka: Podrobné složení obyvatel města Hradec nad Moravicí podle věku a pohlaví (k 31. 10. 2020)

	věková kategorie (v letech)											
	0	1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	100+
muži	28	285	296	289	339	452	346	341	218	79	4	0
ženy	22	274	283	299	355	446	317	383	311	119	25	0
celkem	50	559	579	588	694	898	663	724	529	198	29	0

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Index stáří k 1. 1. 2020 byl 120,2 což znamená, že na 120,2 osob starších 65 let připadalo 100 osob ve věku 0–14 let. Tzv. index stáří se každým rokem zvyšuje, populace stárne.

2.1.3 Vzdělanostní struktura

Podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 tvoří většinu populace starší 15 let obyvatelé se středním odborným vzděláním bez maturity nebo vyučených (36,3 %). Vysoký podíl tvoří také obyvatelé se středním vzděláním ukončeným maturitou (26,7 %). Pouze 0,2 % populace je bez vzdělání. V posledních letech se míra vzdělanosti v Hradci nad Moravicí zvyšuje. V období let 2001 až 2011 došlo k poklesu podílu obyvatel se základním vzděláním o více než 8 % a podílu obyvatel s vyučením nebo středním odborným vzděláním o více než 4 %. Oproti tomu byl zaznamenán nárůst počtu obyvatel s úplným středním vzděláním, vyšším odborným a nástavbovým a vysokoškolským vzděláním.

Tabulka: Vzdělanostní struktura obyvatel města Hradec nad Moravicí v letech 2001 a 2011

	2001		2011	
	absolutně	relativně	absolutně	relativně
počet obyvatel starších 15 let	4 182	100,0%	4 534	100,0%
bez vzdělání	-	0,0%	11	0,2%
základní a neukončené základní vzdělání	1 105	26,4%	832	18,4%
vyučení a střední odborné vzdělání bez maturity	1 689	40,4%	1 646	36,3%
úplné střední vzdělání s maturitou	970	23,2%	1 212	26,7%
vyšší odborné a nástavbové vzdělání	109	2,6%	169	3,7%
vysokoškolské vzdělání	283	6,8%	535	11,8%

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2001 a SLDB 2011

2.1.4 Předpoklad vývoje demografické situace

Lze předpokládat, že počet narozených dětí se bude pohybovat okolo 60, stejně jako tomu bylo v letech minulých. Podle prognózy dojde do roku 2030 k nárůstu obyvatel ve věkové kategorii 40–49 let a 70–79 let. Obyvatelé těchto věkových skupin jsou zástupci silných poválečných ročníků a ročníků 70. let 20. století. Zároveň se předpokládá v roce 2030 největší nárůst obyvatel spadající do věkové kategorie 70–84 let. Největší pokles naopak bude zaznamenán u obyvatel ve věkové kategorii 20–39 let.

Pokud jde o vzdělanostní strukturu obyvatel města Hradec nad Moravicí, s ohledem na obecné trendy v České republice se předpokládá, že poroste zastoupení osob minimálně s úplným středním vzděláním zakončeným maturitní zkouškou.

2.2 Sociální situace

2.2.1 Náboženství

Ve městě dochází stejně jako v celé České republice trvale k postupnému poklesu obyvatel hlásících se k víře. V roce 2001 bylo více než 56 % obyvatel Hradce nad Moravicí věřících (2 834 obyvatel), v roce 2011 pak výrazně klesl tento podíl na 31,5 % věřících (1 693 obyvatel). Největší podíl je tvořen stoupenci Římskokatolické církve (v roce 2011 – 1125 obyvatel). Ostatní církve, například Českobratrská církev evangelická, Církev československá husitská a ostatní, mají své zástupce v počtech jednotek občanů. Během zkoumaných let došlo k nárůstu podílu věřících obyvatel nehlásící se k žádné církvi (rok 2011 – 446 obyvatel). V roce 2011 byl zaznamenán vysoký podíl obyvatel, kteří svůj postoj k víře neuvedli (2 467 obyvatel). Vztah obyvatel k víře se promítá také do jejich vztahu k území, kdy byl u věřících obyvatel zaznamenán silnější patriotismus k městu než u obyvatel bez víry.

Pokud jde o Římskokatolickou církev, je území města rozděleno mezi tři farnosti, a to farnost Hradec nad Moravicí, Melč a Skřipov.

Tabulka: Struktura obyvatel města Hradec nad Moravicí podle náboženského vzdělání (v letech 2001 a 2011)

		2001		2011	
		absolutně	relativně	absolutně	relativně
počet obyvatel		5 033	100,0%	5 382	100,0%
věřící úhrnem		2 834	56,3%	1 693	31,5%
podíl věřících podle jednotlivých církví	církev římskokatolická	2 644	93,3%	1 125	66,5%
	církev čs. husitská	15	0,5%	4	0,2%
	církev českobratrská evangelická	14	0,5%	12	0,7%
	církev pravoslavná	2	0,1%	2	0,1%
	náboženská společnost Svědkové Jehovovi	5	0,2%	4	0,2%
	nehlasící se k církvi	154	5,4%	446	26,3%
obyvatelé bez náboženského vyznání		-	-	1 222	22,7%
neuvedeno		-	-	2 467	45,8%

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2001 a SLDB 2011

2.2.2 Národnostní menšiny

Největší počet obyvatel Hradce nad Moravicí se podle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 hlásí k české národnosti (3 729 obyvatel, tj. 69,29 %). Žádnou národnost neuvedlo 1 105 obyvatel (20,53 %). Ke slezské národnosti se hlásilo 177 obyvatel (3,29 %) a k moravské 157 obyvatel (2,92 %). Zbytek obyvatel se hlásí k národnosti slovenské (40 obyvatel, 0,74 %), německé (4 obyvatelé, 0,07 %), polské (4 obyvatelé, 0,07 %), a po jednom obyvateli k národnosti maďarské, romské, ruské nebo ukrajinské.

2.2.3 Sociálně vyloučené lokality

Ve městě Hradec nad Moravicí se nevyskytují žádné sociálně vyloučené lokality. Ojediněle se mohou vyskytovat sociálně patologické jevy a běžné sousedské rozepře, které však nemají původ v rozdílné národnosti nebo kultuře.

2.2.4 Spolková, osvětová a informační činnost

V Hradci nad Moravicí působí celá řada spolků či podobných organizací, jejichž portfolio nabízených služeb je široké. Jsou zde zastoupeny organizace, které jsou zainteresované v sociálních službách, sportovních aktivitách, kultuře, vzdělávacích aktivitách, oblastech práce s dětmi a mládeží a jiných. Služby, které tyto organizace nabízejí, nejsou určeny jen obyvatelům města, ale jsou směřovány také k nabídce služeb pro obyvatele okresu Opava a Moravskoslezského kraje.

Jedním z důležitých zdrojů příjmů neziskových organizací jsou finance poskytované městem, a to formou individuální dotace, dotace v rámci vyhlášeného dotačního programu města nebo daru. Dalšími finančními zdroji jsou například příspěvky členů jednotlivých organizací, sponzorské dary a příjmy z vlastní činnosti.

Spolky pro svou činnost využívají prostory na území města - buď vlastní, ve vlastnictví města nebo ve vlastnictví jiných subjektů.

2.3 Kulturní, společenské a sportovní akce ve městě

Na území města Hradec nad Moravicí se koná mnoho kulturních, společenských či sportovních akcí různého významu. Tyto akce mohou být **místního významu** (pro občany jen některé z částí města), **městského významu** (pro občany většiny částí města), **regionálního významu** (pro občany města Hradec nad Moravicí a širokého okolí) anebo **celostátního významu**. Nezřídka se na akcích vyskytuje mezinárodní přesah.

Mezi významné akce s nadregionálním dopadem konané v Hradci nad Moravicí patří:

Mezinárodní interpretační soutěž a hudební festival **Beethovenův Hradec**, který se každoročně koná v prostorách státního zámku a patří mezi největší kultruní akce v Moravskoslezském kraji. Například do 56. ročníku této soutěže se v roce 2018 přihlásilo rekordních 72 soutěžících z České republiky, Číny, Chile, Francie, Jižní Koreje, Maďarska, Německa, Nizozemska, Polska, Rakouska, Slovenské republiky, Slovinska, Srbska, Španělska a Švýcarska.

Extrémní sportovní závod **Kilpi heroes race**. Každého ročníku se zúčastní více než 1 000 závodníků.

Hradecký slunovrat - hudební, kulturní a gastronomický festival. Každého ročníku se zúčastní cca 2 500 návštěvníků.

Největší akcí co do počtu návštěvníků je letní kulturní festival **Moravské hrady.CZ**, který je také zaměřen na rozvoj turistického ruchu a zviditelnění významných českých, moravských a slezských historických památek v regionech. Dvoudenní návštěvnost se pohybuje v rozmezí 8 000 - 12 000 osob.

Otevírání jara a turistické sezóny je akce pro všechny věkové kategorie a milovníky turistiky, kteří si rádi udělají procházku přírodou v okolí Hradce nad Moravicí. Otevírání jara a turistické sezóny každoročně přiláká tisíce turistů, pro které jsou připraveny 3 různě náročné turistické trasy. Akce se koná vždy v dubnu a je doplněna doprovodným programem.

Bezručova Moravice je nestarší dálkový turistický pochod konající se v České republice. V roce 2020 proběhl již 60. ročník pochodu.

Tabulka: Přehled akcí konajících se pravidelně na území města

název	pořadatel	období
Reprezentační ples města	město Hradec nad Moravicí	únor
Hradecká hůlka	spolek	únor
Vodění medvěda	spolky	únor
Hvězdy se vrací domů - koncert	příspěvková organizace jiného zřizovatele	únor
Noc s Andersenem	příspěvková organizace	březen
Jarní koncert	příspěvková organizace jiného zřizovatele	březen
Vynášení Mařeny	spolek	březen / duben
Jarní výstava	spolek	březen / duben
Bezručova Moravice	cizí subjekt	březen / duben
Otevírání jara turistické sezóny	město Hradec nad Moravicí	duben
Oslavy osvobození	město Hradec nad Moravicí	duben
Odemykání Moravice - sjezdy	cizí subjekt	duben
Pálení čarodějnic	spolky	duben
Silesia bike marathon	cizí subjekt	květen
Hradecké pivní slavnosti	spolek	květen
Dětské dny	město Hradec nad Moravicí / spolky	květen / červen
Kilpi heroes race	cizí subjekt	červen
Beethovenův Hradec	cizí subjekt	červen
Hradecký slunovrat	cizí subjekt	červen
Hradecká pouť	město Hradec nad Moravicí	červen
Šermíři u bílé věže	cizí subjekt	červenec / srpen
Kovářské sonáty	cizí subjekt	srpen
Moravské hrady.CZ	cizí subjekt	srpen
Letní slavnost	město Hradec nad Moravicí	srpen
Chovatelská výstava	spolek	srpen
Hradozámecká noc	zámek	srpen
To je jedno - hudební festival	spolek	září
Zažít město jinak	příspěvková organizace	září
Rozloučení s Moravicí - sjezdy	cizí subjekt	září
Adventní výstava	spolek	listopad
Rozsvícení vánočních stromů	město Hradec nad Moravicí / spolky	listopad / prosinec
Vánoční koncert	příspěvková organizace jiného zřizovatele	prosinec
Vánoční dílna	spolek	prosinec
Vánoční jarmark	město Hradec nad Moravicí	prosinec

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Pořadatelé kulturních, společenských a sportovních akcí mohou vedle vlastních informačních kanálů využít i některé z informačních kanálů města (k tomu blíže kapitola 7.3 Informování veřejnosti).

3. Hospodářství

3.1 Ekonomická situace

Ve městě Hradec nad Moravicí působí celkem 1 235 ekonomických subjektů (údaj k 31. 10. 2020), přičemž největší zastoupení mezi ekonomickými subjekty mají fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona, kterých je 852. Pro srovnání: v roce 2012 působilo na území města 684 ekonomických subjektů, z toho fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona bylo 518. Z uvedených čísel je zřejmý výrazný nárůst podnikajících osob.

Na území města se až nachází převážně malé a střední podniky různých zaměření. Dominuje sekundární sféra v podobě průmyslové výroby, stavebnictví, nákladní dopravy a těžby kamene a terciární sféra - služby. Zemědělství a kvartérní sféra (věda a výzkum) jsou spíše v pozadí. Část obyvatelstva je zaměstnána mimo území Hradce nad Moravicí, převážně na území okresu Opava. V rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Opava působí celá řada společností, jejichž činnost je zaměřena od zdravotní péče přes obchodní společnosti až po výrobní závody.

3.1.1 Průmysl

Největším zaměstnavatelem z hlediska počtu obsazených pracovních míst v Hradci nad Moravicí je společnost BRANO, a.s., se sídlem v Hradci nad Moravicí. Hlavní činností této společnosti je výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Více než 100 zaměstnanců zaměstnává ve svém výrobním závodě v Žimrovicích společnost Smurfit Kappa Czech s.r.o. se sídlem v Žebráku. Tato společnost se zabývá zejména výrobou papírových obalů, kartonových a lepenkových krabic, přepravních boxů a samolepících etiket.

Členitost terénu není vhodná pro výstavbu nových průmyslových zón. Jedinou vhodnou volnou plochou z hlediska terénu a napojení na silniční síť je lokalita v Hradci nad Moravicí na ulici Žimrovická.

Těžební průmysl je na území města zastoupen v podobě těžby kamene v kamenolomu Bohučovice, který provozuje společnost KAMENOLOMY ČR s.r.o.

3.1.2 Zemědělství

V minulosti byla největším zaměstnavatelem v oblasti zemědělství společnost 1. Hradecká zemědělská a.s. Tato společnost však v roce 2019 převedla své sídlo do obce Branka u Opavy, kde postupně vybudovala své zázemí. To však nemění nic na tom, že společnost 1. Hradecká zemědělská a.s. i nadále hospodaří na pozemcích na území Hradce nad Moravicí. Vedle uvedené společnosti na pozemcích v Hradci nad Moravicí hospodaří menší soukromí zemědělští podnikatelé, přičemž někteří z nich provozují i živočišnou výrobu.

3.1.3 Služby

Většina služeb je soustředěna v části města Hradec nad Moravicí, která je de facto spádovou částí pro všechny zbylé části města. Dá se říci, že nabídka služeb se neliší od té, kterou nabízí obdobně velká jiná města. Poštovní služby jsou poskytovány v částech města Hradec nad Moravicí a Žimrovice. V části města Hradec nad Moravicí se nachází pobočka České spořitelny a.s., jejíž součástí je i bankomat. Další bankomat (Československé obchodní banky a.s.) se nachází při vjezdu do areálu továrny BRANO, a.s. V částech města Benkovice, Bohučovice, Domoradovice a Filipovice se bohužel nenachází žádný obchod či zařízení stravovacích služeb. Službám v oblasti zdravotnictví, sociální péče, cestovního ruchu, kultury a sportu se podrobně věnuje kapitola 5. Vybavenost města.

3.2 Trh práce

3.2.1 Obyvatelé v aktivním věku

Podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 je více než 50 % obyvatel Hradce nad Moravicí ekonomicky aktivních. Mezi ekonomicky aktivní jsou zařazeni obyvatelé, kteří jsou zaměstnaní a nezaměstnaní. Za zaměstnané jsou považovány všechny osoby starší 15 let, které během zkoumaného období byli placenými zaměstnanci, příslušníky armády nebo osobami zaměstnanými ve vlastním podniku. Nezaměstnanou osobou je osoba starší 15 let, která ve sledovaném období splnila tři souběžné podmínky - neměla placené zaměstnání, aktivně hledala zaměstnání a byla připravena k nástupu do práce. Zaměstnané osoby tvoří 46,3 % obyvatel Hradce nad Moravicí.

Tabulka: Rozložení ekonomicky aktivních obyvatel Hradec nad Moravicí (v roce 2011)

rozdělení ekonomicky aktivních osob			absolutně	relativně
celkem			5 382	100,0%
z toho zaměstnaní	celkem		2 492	46,3%
	v tom	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	2 312	42,9%
		pracující studenti a učni	34	0,6%
		pracující důchodci	99	1,8%
		osoby na rodičovské dovolené	47	0,9%

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2011

3.2.2 Vyjížďka a dojížďka za prací

Vzhledem k rezidentnímu charakteru Hradce nad Moravicí vyjíždí za prací 12,4 % obyvatel mimo hranice města. V roce 2011 vyjíždělo za prací z Hradce nad Moravicí celkem 679 obyvatel, z nichž 82 % vyjíždělo v rámci okresu. Nejvíce obyvatel vyjíždělo za prací do Opavy (66 %) a do Ostravy (9,7 %).

Tabulka: Obyvatelé Hradce nad Moravicí vyjíždějící do zaměstnání (v roce 2011)

obec vyjížďky, obec dojížďky	zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání								
	celkem	z toho ženy	v tom ve věku						
			15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více	nezjištěno
Hradec nad Moravicí	679	312	40	74	266	150	126	21	2
vyjíždí v rámci okresu	557	275	34	50	219	120	117	16	1
vyjíždí do jiných okresů kraje	83	26	4	18	30	23	7	1	-
vyjíždí do jiných krajů	26	7	-	5	10	5	2	3	1
vyjíždí mimo ČR	13	4	2	1	7	2	-	1	-
obec dojížďky:									
Opava	449	229	27	42	173	98	95	13	1
Ostrava	66	22	4	13	23	21	4	1	-
Vítkov	16	8	1	2	7	2	4	-	-
Otice	24	8	1	4	11	4	4	-	-
Skřipov	5	3	-	1	1	-	1	2	-
Praha	11	4	-	1	4	3	1	2	-
Brno	2	1	-	-	1	1	-	-	-
Olomouc	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Branka u Opavy	11	3	-	-	5	1	3	-	-

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2011

Na druhou stranu mnoho zaměstnanců dojíždí za prací k zaměstnavatelům působícím v Hradci nad Moravicí, s čímž se pojí problémy s parkováním vozidel zaměstnanců.

3.2.3 Míra nezaměstnanosti, počet nezaměstnaných, vývoj

I s ohledem na data uvedená v předchozí kapitole, nelze na pracovní trh nahlížet izolovaně, ale je třeba vycházet ze situace v rámci okresu Opava, případně v rámci celého kraje. Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí bylo na konci roku 2019 v Moravskoslezském kraji evidováno přes 37 000 uchazečů o zaměstnání, přičemž podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,44 %. V evidenci úřadu práce bylo více než 16 000 volných pracovních míst. Proti roku 2018 klesl počet uchazečů o zaměstnání o cca 2 500 osob, počet volných míst se snížil o 914 pozic. Více než pětina uchazečů o zaměstnání byla mezi nezaměstnanými již déle než 2 roky.

Co se týče počtu uchazečů o zaměstnání, jde z dlouhodobého pohledu o nejnižší počet uchazečů od vzniku Moravskoslezského kraje, tj. od roku 2000, když se maximální hodnoty v tomto období pohybovaly nad hranicí 100 000 osob (v letech 2002 až 2004). Proti konci roku 2018 se celkový počet uchazečů o zaměstnání snížil o 2 482 osob, ve srovnání s prosincem 2017 byl pokles ještě výraznější, činil 12 180 osob (téměř 24,6 %). K meziročnímu snížení počtu uchazečů došlo napříč všemi okresy kraje, přičemž nejvyšší pokles zaznamenal okres Opava, a to o 15,5 %.

Tabulka: Podíl nezaměstnaných osob, uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a pracovní místa v evidenci úřadu práce v Moravskoslezském kraji podle okresů (k 31. 12. 2019)

kraj, okresy	uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce				
	celkem	z toho			
		ženy	absolventi a mladiství	osoby se zdravotním postižením	dosažitelní ve věku 15-64 let
Moravskoslezský kraj	**37 307**	**17 658**	**1 431**	**6 495**	**34 551**
Bruntál	3 538	1 688	135	642	3 325
Frýdek-Místek	4 254	1 834	157	927	3 946
Karviná	11 434	5 286	384	1 759	10 828
Nový Jičín	3 099	1 424	119	476	2 903
Opava	3 195	1 407	144	519	2 962
Ostrava-město	11 787	6 019	492	2 172	10 587

kraj, okresy	podíl nezaměstnaných osob (%)			pracovní místa v evidenci úřadu práce	uchazeči na 1 pracovní místo
	celkem	muži	ženy		
Moravskoslezský kraj	**4,44**	**4,62**	**4,26**	**16 313**	**2,3**
Bruntál	5,64	5,78	5,50	1 410	2,5
Frýdek-Místek	2,85	3,19	2,49	2 125	2,0
Karviná	6,71	7,06	6,33	2 089	5,5
Nový Jičín	2,97	3,17	2,76	2 258	1,4
Opava	2,60	2,89	2,31	1 902	1,7
Ostrava-město	5,10	4,95	5,24	6 529	1,8

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

3.3 Spolupráce města s místními podnikatelskými subjekty, podpora podnikání

Spolupráce s místními podnikateli probíhá ve více podobách. Předně se tak děje **předáváním informací** mezi představiteli města a místními podnikateli. Toto předávání informací probíhá neorganizovaně v rámci běžné činnosti, ale i organizovaně v rámci setkání, která se konají pravidelně na začátku roku. Dalším způsobem spolupráce města a místních podnikatelů je **participace při pořádání různých akcí**. Vedle toho někteří místní podnikatelé **finančně nebo věcně podporují činnost** města, příspěvkových organizací města a činnost místních spolků. Největší finanční dar získalo město Hradec nad Moravicí v roce 2020 od nadace společnosti Smurfit Kappa Czech s.r.o. na rekonstrukci budovy mateřské školy v části města Žimrovice. Výše daru činila 149 205 EUR. Jednou z dalších podob spolupráce je **zadávání menších veřejných zakázek** místním podnikatelům. Tato spolupráce je pro město výhodná z několika důvodů: nižší finanční náklady města (práce v místě podnikání podnikatele), zpravidla vyšší kvalita odvedené práce, práce pro občany města (vynaložené finance zůstávají ve městě). V případě větších veřejných zakázek je nutné, aby se místní podnikatelé zapojili do zadávacího řízení, z nichž vzejde zhotovitel (dodavatel) veřejné zakázky.

4. Infrastruktura

4.1 Bydlení

Kvalitu života a vhodných podmínek pro podnikatelskou aktivitu je možné porovnávat podle úrovně bydlení a technické infrastruktury v dané oblasti. Ukazatel úrovně bydlení je závislý na kvalitě bytů a obytného prostředí, současně je ovlivněn také stavem bytového fondu, péčí o tento fond a bytovou politikou. Na území města Hradec nad Moravicí se nacházelo v roce 2011 celkem 1 474 domů, z nichž 87,8 % bylo obydlených (1 290 domů). V Hradci nad Moravicí převažují zejména rodinné domy, které tvoří téměř 95 % bytového fondu města.

Tabulka: Obydlené domy podle druhu domu v letech 2001 a 2011

		2001		2011	
		absolutně	relativně	absolutně	relativně
domy celkem		1 305	100,0%	1 474	100,0%
z toho obydlené		1 133	86,8%	1 290	87,5%
obydlené podle druhu domu	rodinné	1 072	94,6%	1 213	94,0%
	bytové	49	4,3%	59	4,6%

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2001 a SLDB 2011

Ve městě převládají byty ve vlastním domě, což poukazuje na charakteristickou výstavbu rodinných domů. Počet bytů ve vlastním domě se mezi roky 2001 a 2011 zvýšil o 116 bytových jednotek. Nárůst byl zaznamenán také u bytů v osobním vlastnictví i u bytů nájemních. Naopak ubylo bytů ve vlastnictví bytových družstev.

Tabulka: Obydlenost bytů v letech 2001 a 2011

		2001		2011	
		absolutně	relativně	absolutně	relativně
obydlené byty		1 751	100,0%	1 974	100,0%
obydlené byty podle druhu domu	byty v rodinném domě	1 372	78,4%	1 526	77,3%
	byty v bytovém domě	362	20,7%	423	21,4%
právní důvod užívání	ve vlastním domě	1 064	60,8%	1 180	59,8%
	v osobním vlastnictví	92	5,3%	143	7,2%
	nájemní	165	9,4%	235	11,9%
	člena bytového družstva	135	7,7%	70	3,6%
	člena družstva nájemců	-	-	-	-
	jiné bezplatné užívání	-	-	200	10,1%

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2001 a SLBD 2011

Z hlediska stáří obydlených domů převládají domy vystavěné v období po roce 1970 (63,4 %). Nárůst výstavby, zejména rodinných domů, byl zaznamenán v období let 2001 až 2011. Značně tomu napomohly změny územního plánu umožňující výstavbu nových domů.

Tabulka: Stáří obydlených domů v roce 2011

období výstavby nebo rekonstrukce	absolutní počet	relativní počet v %
CELKEM	**1 290**	**100,0**
1970 a dříve	472	36,6
1971 - 1980	261	20,2
1981 - 1990	194	15,0
1991 - 2000	144	11,2
2001 - 2011	204	15,8

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2011

Z hlediska počtu nových domů převládají domy v soukromém vlastnictví. Mezi roky 2001 a 2011 bylo v této formě vlastnictví vystavěno 127 domů, přesto jejich podíl k ostatnímu právnímu užívání klesl.

Tabulka: Právní důvod užívání obydlených domů v letech 2001 a 2011

		2001		2011	
		absolutně	relativně	absolutně	relativně
domy celkem		**1 305**		**1 474**	
z toho obydlené		1 133	86,8%	1 290	87,5%
právní užívání	soukromá fyzická osoba	1 065	94,0%	1 192	92,4%
	město, stát	1	0,1%	12	0,9%
	bytové družstvo	15	1,3%	10	0,8%
	spoluvlastnicví jednotek	11	1,0%	48	3,7%

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2001 a SLDB 2011

Ke dni 31. 10. 2020 město Hradec nad Moravicí vlastnilo 83 bytů, přičemž 54 bytů bylo ve správě města, zbylých 29 bytů bylo předáno do správy jiným subjektům.

Tabulka: Umístění bytů ve vlastnictví města Hradec nad Moravicí (k 31. 10. 2020)

umístění	ulice	č.p.	část města	počet bytů
bytový dům	Opavská	197	Hradec nad Moravicí	18
dům s pečovatelskou službou	Smetanova	694	Hradec nad Moravicí	19
budova občanské vybavenosti	Opavská	265	Hradec nad Moravicí	4
bytový dům	Lidická	590	Hradec nad Moravicí	8
bytový dům	Lidická	591	Hradec nad Moravicí	1
bytový dům	Na Tylovách	715	Hradec nad Moravicí	2
budova občanské vybavenosti	Opavská	151	Hradec nad Moravicí	1
budova občanské vybavenosti	Hradecká	61	Žimrovice	1
celkem				**54**

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Tabulka: Umístění bytů ve vlastnictví města Hradec nad Moravicí, které byly předány do správy jiným subjektům (k 31. 10. 2020)

umístění	ulice	č.p.	část města	počet bytů	správce
bytový dům	Na Tylovách	715	Hradec nad Moravicí	9	bytové družstvo
bytový dům	Tovární okruh	194, 196	Hradec nad Moravicí	15	BRANO a.s.
základní škola	Opavská	217	Hradec nad Moravicí	3	Základní škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace
mateřská škola		92	Jakubčovice	1	Mateřská škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace
mateřská škola		45	Bohučovice	1	Mateřská škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace
celkem				**29**	

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

4.2 Technická infrastruktura

4.2.1 Zásobování pitnou vodou

Hradec nad Moravicí je zásobován pitnou vodou převážně z veřejných vodovodů (Kružberská větev Ostravského oblastního vodovodu), přesto je řada domácností napojena na soukromé studny či podzemní vrty. Úroveň zásobování pitné vody je z hlediska rozvodů vyhovující. Pitná voda má výbornou kvalitu a není potřeba ji dodatečně filtrovat.

Vlastníkem a provozovatelem vodovodních řadů na území města je ve většině případů společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., která řeší i opravu, údržbu a odstranění havárií vodovodních řadů. Město vlastní vodovodní řad pouze v části města Filipovice, který však na základě smlouvy o provozování provozuje společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. Společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. ve spolupráci s městem vyhledává oblasti s větší poruchovostí. Tyto oblasti jsou poté zařazeny do plánu investic a dochází k jejich postupné realizaci (výměně řadů) na náklady uvedené společnosti. V případě oprav místních komunikací město informuje společnost Severomoravské vodody a kanalizace Ostrava a.s. o záměru oprav za účelem prověření funkčnosti řadu, aby nedošlo k situaci, kdy město opraví povrch místní komunikace a za krátkou dobu poté bude celistvost komunikace narušena z důvodu výměny vodovodního řadu. Toto řešení má za cíl ušetřit finační prostředky jak městu Hradec nad Moravicí, tak uvedené společnosti.

4.2.2 Čištění odpadních vod

Hradec nad Moravicí

Za účelem koordinace projektové přípravy čistírny odpadních vod a kanalizace, následné realizace, uvedení do provozu a provozování této investice byl založen dne 13. 8. 2007 dobrovolný svazek obcí pod názvem **ČOV a kanalizace Hradec nad Moravicí - Branka u Opavy**. Předsedou této právnické osoby je podle stanov starosta města Hradec nad Moravicí, místopředsedou starosta obce Branka u Opavy.

Samotná výstavba čistírny odpadních vod a kanalizace byla ukončena v roce 2012, kdy byla uvedena do provozu čistírna odpadních vod v obci Branka u Opavy. Ta je součástí systému splaškové kanalizace Hradce nad Moravicí. V rámci výstavby bylo vybudováno 22 kilometrů nového potrubí pro odvádění

splašků a odpadní vody. Jedná se o kombinaci gravitační a tlakové kanalizační sítě. Odkanalizováno bylo samotné město Hradec nad Moravicí a sousední obec Branka u Opavy. Kapacitně jsou čistírna odpadních vod a kanalizace navrženy tak, aby do budoucna byly schopny pojmout odpadní vody z části města Kajlovec.

Vlastníkem kanalizační sítě je dobrovolný svazek obcí. Na základě smlouvy o provozování je provozovatelem kanalizační sítě příspěvková organizace Technické služby Hradec nad Moravicí, která zajišťuje rovněž drobné opravy a poruchy. V případě větších poruch jsou najímány odborné externí společnosti. Výběr stočného zajišťuje dobrovolný svazek, jak ve městě Hradci nad Moravicí, tak v obci Branka u Opavy.

Žimrovice

V části města Žimrovice je vybudována oddílná kanalizační stoková síť. Splašková stoková síť má délku 4,6 km a je ukončena čístírnou odpadních vod. Vlastníkem čistírny odpadních vod je společnost Smurfit Kappa Czech s.r.o. Opravy a údržbu kanalizační sítě společně s výběrem stočného zajištuje město Hradec nad Moravicí.

Ostatní části města

V částech města Benkovice, Bohučovice a Kajlovec se nachází jednotná kanalizační síť o celkové délce 2,9 km. V částech města Domoradovice, Jakubčovice, Filipovice je vybudovaná kanalizace pro odvádění povrchových (dešťových) vod. Stav kanalizační sítě je průběžně monitorován a vyhodnocován pro případné opravy.

4.2.3 Plynofikace

V roce 2005 došlo k dokončení plošné plynofikace na území města Hradec nad Moravicí, které přispělo ke zvýšení kvality bydlení. Nová rozvodná síť je nastavena tak, aby pokryla nynější přepravní kapacitu plynu, ale také vyhověla potřebám budoucích odběratelů v zastavěném území. Plyn je zajišťován prostřednictvím středotlaké plynovodní sítě.

Plynovodní řad vybudovalo město Hradec nad Moravicí a je tedy i jeho vlastníkem. Na základě smlouvy o provozování jej však provozuje společnost innogy Česká republika a.s.

Poptávka domácností po plynofikaci není v současné době vysoká, neboť domácnosti využívají alternativní zdroje energie.

4.2.4 Zásobování teplem

V rámci vytápění výrazně převažují teplovodní otopné soustavy z individuálních zdrojů tepelného výkonu do 50 kW. Jedná se zejména o rodinné domy, ale také menší objekty občanské vybavenosti a podnikatelské subjekty. V Hradci nad Moravicí se nachází 2 velké blokové kotelny, které svým tepelným výkonem zásobují bytové domy. Jedná se o kotelny na ulici Na Tylovách a na ulici Lidická. Pro výrobu tepla je jako palivo užíván zejména zemní plyn.

4.2.5 Nakládání s odpady

Na území města je zajištěn sběr a separace odpadu – třídění skla, papíru, plastů, kovového odpadu, BIO odpadu, jedlého oleje, stavební suti, nebezpečného odpadu a velkoobjemového komunálního odpadu. Sběr a separaci zajišťuje společnost Marius Pedersen a.s.

Občané ukládají vytříděný odpad (papír, plasty, sklo) do kontejnerů, které jsou umístěny ve všech částech města. Tyto kontejnery tvoří tzv. mobilní hnízda, odkud je prováděn svoz těchto odpadů. Kapacita mobilních hnízd je průběžně navyšována. Papír je ve všech částech města svážen jedenkrát týdně. Sklo je ve všech částech města sváženo jedenkrát měsíčně. Plasty jsou v částech města Hradec nad Moravicí, Kajlovec a Bohučovice sváženy dvakrát týdně, v ostatních částech města jedenkrát týdně.

Nebezpečné odpady jsou odebírány svozovou společností mobilní sběrnou dvakrát ročně (jaro, podzim). Ve městě je dále zajištěn zpětný odběr elektro zařízení, které zajišťují společnosti ASEKOL a.s., ELEKTROWIN, a.s. a Ekolamp s.r.o. Odpad je likvidován v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na určených skládkách.

Občanům je k dispozici rovněž sběrný dvůr, který je umístěn na ulici Žižkova v Hradci nad Moravicí. V současné době není dvůr vybaven mobilní váhou. Město má zpracovanou projektovou dokumentaci na výstavbu nového sběrného dvoru s větší kapacitou i váhou, avšak bez finanční výpomoci (dotace) není schopno tento projekt realizovat. Na stávajícím sběrném dvoře mohou občané ukládat objemný odpad, biologicky rozložitelný komunální odpad a v menším množství také stavební suť. Sběrný dvůr je otevřen pro občany dvakrát týdně v letních měsících a jedenkrát týdně v zimním období. Četnost odvozu odpadu je podle potřeby. Provozovatelem sběrného dvoru je příspěvková organizace Technické služby Hradec nad Moravicí.

4.2.6 Telekomunikace

V Hradci nad Moravicí jsou vybudovány digitální mobilní ústředny. Rozvod telekomunikační sítě je zajištěn především úložnými kabely a doplněn nadzemními kabely. Vlastníkem a provozovatele telekomunikační sítě je společnost CETIN a.s. Kromě telekomunikační sítě prostřednictvím telefonních kabelů jsou na území města Hradec nad Moravicí zajištěny signály prostřednictvím tří hlavních mobilních operátorů působících na území ČR: Vodafone, T–Mobile a O2.

Připojení k internetu je možné využít prostřednictvím telekomunikační sítě či bezdrátově. Bezdrátový příjem internetu do domácnosti nabízí několik společností.

4.3 Dopravní infrastruktura

Optimální úroveň dopravní infrastruktury je pro další rozvoj území nezbytně nutná. Síť dopravní infrastruktury ovlivňuje nejen kvalitní život stávajících obyvatel a nynější podnikatelské subjekty, ale může také oslovit budoucí investory a přilákat nové návštěvníky. Dopravní obslužnost města lze označit za uspokojivou včetně kvality veřejné autobusové a vlakové dopravy.

Oprava místních komunikací a výstavba nových komunikací probíhá průběžně s ohledem na finanční možnosti města. Do budoucna je počítáno s výstavbou nových komunikací v lokalitách určených platným územním plánem k zástavbě, avšak na náklady vlastníků pozemků určených k zástavbě.

4.3.1 Silniční síť

Hlavním komunikačním tahem, který prochází městem, je silnice I/57 (státní hranice s Polskem – Krnov – Opava – Hradec nad Moravicí – Nový Jičín – Vsetín – státní hranice se Slovenskem), která prochází částmi města Hradec nad Moravicí a Kajlovec. Tato komunikace je ve vlastnictví České republiky a ve správě Ředitelství silnic a dálnic České republiky.

Silnice III. třídy, navazující na silnici I/57, propojují část města Hradec nad Moravicí se všemi zbylými částmi města. Tyto silnice jsou ve vlastnictví Moravskoslezského kraje a ve správě Správy silnic Moravskoslezského kraje, středisko Opava. Dopravní propojení v rámci jednotlivých částí města je zajištěno prostřednictvím místních komunikací, které jsou ve vlastnictví a správě města.

Tabulka: Přehled silnic I. a III. třídy na území města Hradec nad Moravicí

číslo silnice	směr vedení
I/57	státní hranice s Polskem - Krnov - Opava - Hradec nad Moravicí - Nový Jičín - Vsetín - státní hranice se Slovenskem
III/4631	Jakubčovice - Skřipov
III/4643	Opava - rozcestí Bohučovice, Jakubčovice, Opava
III/4648	Hradec nad Moravicí - Bohučovice - Jakubčovice - Hlubočec - Pustá Polom - Kyjovice
III/44334	Hradec nad Moravicí - Žimrovice - Domoradovice - Melč
III/44335	Hradec nad Moravicí - Benkovice

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Silnice I/57 je hlavní dopravní tepnou spojující Opavu s dálniční sítí (zejména ve směru na Olomouc, Brno a Prahu). To s sebou přináší vyšší míru znečištění ovzduší a hluku. V roce 2016 proběhlo poslední celostátní sčítání dopravy. Z výsledků sčítání vyplynulo, že po různých úsecích silnice I/57 denně projede 7 000 až 12 000 vozidel, z toho cca 2 000 těžkých nákladních vozidel.

Tabulka: Intentizita dopravy na území města Hradec nad Moravicí v roce 2016

úsek	hodnoty RPDI (voz/24h)			
	těžká motorová vozidla	osobní a dodávková vozidla	jednostopá motorová vozidla	součet všech vozidel
I/57 (Hradec nad Moravicí - rozcestí Otice/Opava - Kylešovice)	1 973	9 132	87	**11 192**
I/57 (Hradec nad Moravicí - rozcestí Skřipov/Lesní Albrechtice)	1 691	5 616	82	**7 389**
III/44334 (Hradec nad Moravicí - Melč)	310	1 232	34	**1 576**
III/4631 (Jakubčovice - Skřipov)	118	706	12	**836**
III/4648 (Jakubčovice - Hlubočec)	111	419	-	**530**

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR, Celostátní sčítání dopravy 2016

Po dostavění tzv. Prodloužené Rudné v Ostravě na konci roku 2019 vzniklo pro správní obvod obce s rozšířenou působností Opava, zejména jeho východní část, alternativní napojení na dálnici. Výstavba obchvatu města na silnici I/57 by pomohla ke snížení intenzity dopravy a zvýšení bezpečnosti dopravy. Investorem stavby obchvatu by bylo Ředitelství silnic a dálnic ČR.

4.3.2 Železniční síť

Část města Hradec nad Moravicí je železniční tratí propojena s Opavou, a to prostřednictvím železniční tratě č. 315 Opava východ - Hradec nad Moravicí. Trať vznikla v roce 1905. Železniční stanice Hradec nad Moravicí je tedy stanicí koncovou, tzv. hlavovou stanicí. V roce 2020 proběhla v této železniční stanice rekonstrukce kolejiště. Na trati č. 315 se nacházejí celkem 4 železniční stanice (zastávky): Opava východ, Kylešovice, Branka u Opavy, Hradec nad Moravicí. Trať je jednokolejná, neektrifikovaná. Poskytuje dopravu na regionální úrovni a je součástí Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS.

4.3.3 Cyklostezky a cyklotrasy

V okolí Hradce nad Moravicí se nacházejí cyklistické trasy různých délek, které jsou kombinovány městským a přírodním terénem. Mezi takové trasy patří např. např. cyklotrasa č. 551 Moravice (44 km), cyklotrasa č. 6141 Údolím Raduňky (15 km), cyklotrasa č. 6221 Žimrovice - Hlavnice (17 km), cyklotrasa č. 6078 Kunín - Opava, Kylešovice (40 km), cyklotrasa v okolí Vítkova (40 km), Velký okruh Nízkým Jeseníkem (58 km), cyklotrasa Opava Radegast cyklotrack (80 km), trasa SILESIA BIKE MARATHONU (55 km a 90 km), cyklostezka Slezská magistrála (140 km), Fulnecký okruh, Hradecký okruh I, Hradecký okruh II, Hradecký okruh III. V roce 2021 je plánovaná výstavba nové cyklostezky Hradec nad Moravicí - Branka u Opavy - Otice - Opava, která má za cíl ulehčit již přetížené cyklostezce č. 551 vedoucí podél řeky Moravice.

Mapka: Přehled cyklostezek a cyklistických tras na území města

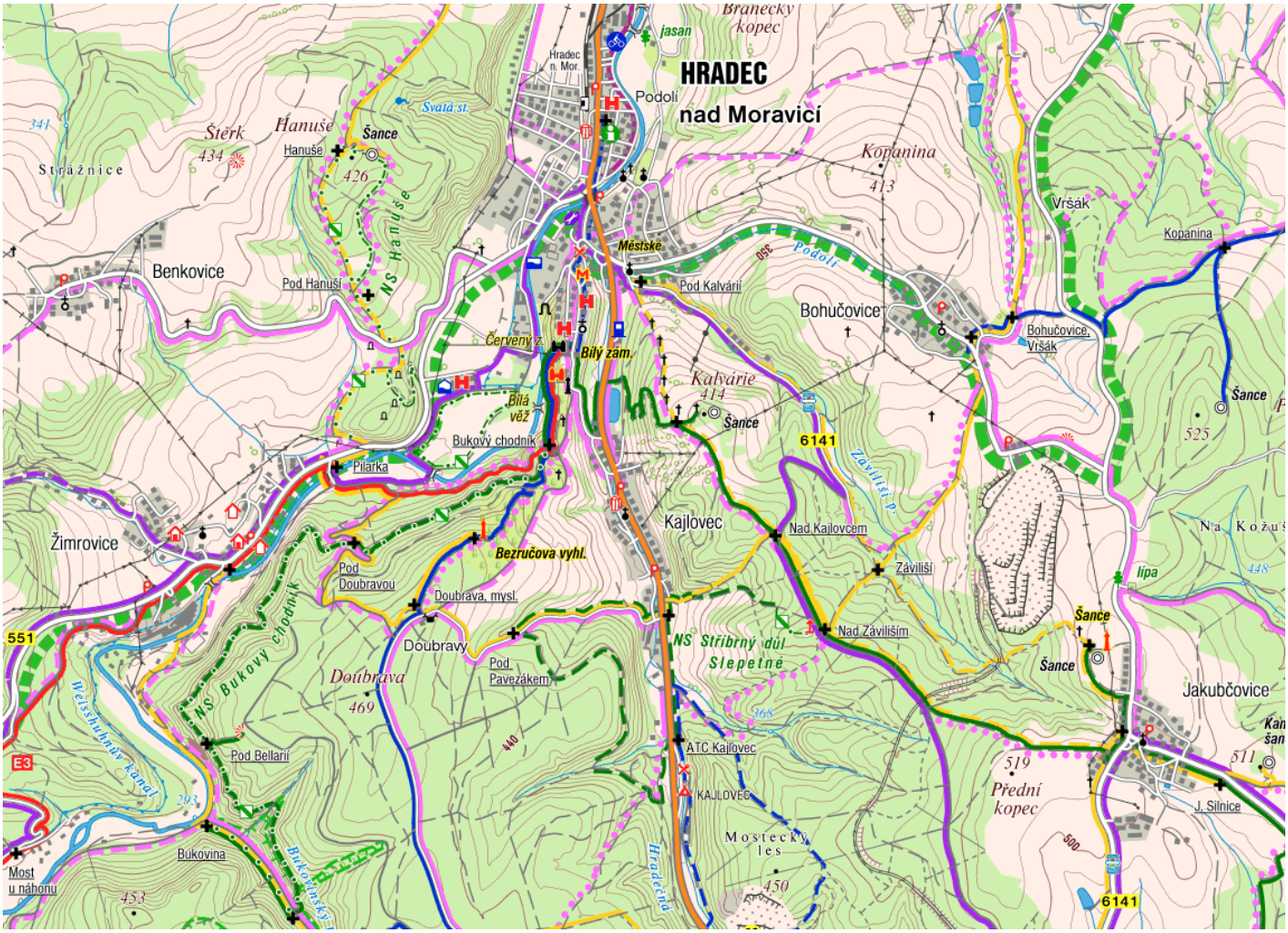

Zdroj: www.mapy.cz

4.4 Místní komunikace

Oprava místních komunikací a výstavba nových komunikací probíhá v Hradci nad Moravicí průběžně s ohledem na finanční možnosti rozpočtu města. Bohužel financování z cizích zdrojů (dotace) je omezené vzhledem ke skutečnosti, že dotační tituly jsou zpravidla vyhlašovány pro menší obce a města.

Město Hradec nad Moravicí má zpracovaný pasport místních komunikací, ve kterém jsou podrobně zpracovány údaje o místních komunikacích včetně chodníků (např. délka, plocha, typ povrchu). Součástí pasportu místní komunikací je mapová část s vyznačenými komunikacemi jednotlivých tříd.

Tabulka: Přehled délky místních komunikací v jednotlivých částech města (k 31. 10. 2020)

část města	délka (v m)	
	místní komunikace	z toho chodník
Benkovice	1 460	432
Bohučovice	2 560	807
Domoradovice	1 950	955
Filipovice, Zábřemí	1 210	-
Hradec nad Moravicí	28 790	13 105
Jakubčovice	3 770	1 504
Kajlovec	4 120	1 894
Žimrovice	6 010	1 543
celkem	49 870	20 240

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Celková délka místních komunikací na území města činí 49 870 m. Místní komunikace na území města mají ve většině případů asfaltový povrch. Existují však také komunikace, které mají pouze nezpevněný (štěrkový) povrch či povrch z recyklovaného asfaltu.

Zimní údržbu místních komunikací zajišťuje příspěvková organizace Technické služby Hradec nad Moravicí ve spolupráci s místními živnostníky, kteří mají k dispozici příslušnou techniku (traktor s radlicí). Zimní údržba probíhá podle plánu zimní údržby místních komunikací, který je před zimní sezónou schvalován radou města. Úkolem zimní údržby je zmírňování závad ve sjízdnosti a schůdnosti na místních komunikacích vzniklých zimními povětrnostními vlivy a jejich důsledky tak, aby zimní údržba byla zajišťována s přihlédnutím ke společenským potřebám na straně jedné a ekonomickým možnostem vlastníka místních komunikací na straně druhé. Platnost plánu zimní údržby je od 1. 11. do 31. 3. následujícího roku.

Statická doprava

Parkování vozidel je převážně řešeno v rámci pozemků či objektů obyvatel města. Parkoviště s nejvíce pakovacími místy jsou na ulicích Městečko, Stránka, Podolská, Gudrichova, Opavská a také mezi ulicemi Opavská a Lidická. Pro parkování je využívána také odstavná plocha u vlakového nádraží, která slouží zejména k parkování zájezdních autobusů dopravující návštěvníky města na kulturní akce. Vzhledem k rostoucímu počtu návštěvníků města byla vybudována odstavná plocha v lokalitě naproti čerpací stanice pohonných hmot na odbočce z hlavní silnice I/57 mezi Hradcem nad Moravicí a částí města Kajlovec.

Kapacita této odstavné plochy určené pro osobní vozidla do 3,5 t je cca 100 vozidel. Parkování je bezplatné a slouží především návštěvníkům hradeckého zámku a při hromadných kulturních akcích.

Parkování na ulicích Podolská (před obchodním domem Hradečanka), Lidická (před služebnou Policie ČR) a Smetanova (před zdravotním střediskem) je časově omezeno příslušným dopravním značením (krátkodobé stání).

Parkovací místo pro osobní automobil je možné jeho provozovateli vyhradit za místní poplatek ve výši 5.000 Kč ročně.

4.5 Dopravní obslužnost

Hromadnou přepravu osob zajišťují zejména autobusoví přepravci. Autobusovou dopravu zajišťuje Moravskoslezský kraj, přičemž město Hradec nad Moravicí na toto zajištění finančně přispívá. Autobusová doprava obyvatelům města zprostředkovává spojení s blízkými obcemi (Raduň, Chvalíkovice, Branka u Opavy, Hrabyně, Melč, Vítkov, a další), ale také se vzdálenějšími městskými centry (Ostrava, Fulnek, Nový Jičín, Bílovec, Přerov, a dalšími).

Z hlediska autobusové dopravy je dopravní dostupnost části města Hradec nad Moravicí velmi dobrá, horší je to v případě ostatních částí města. Autobusovou přepravu lze využít z 15 autobusových zastávek, přičemž nejméně jedna zastávka se nachází v každé části města Hradce nad Moravicí. Přepravu autobusy zajišťují především společnosti Transdev Morava s.r.o. a ČSAD Vsetín a.s.

Tabulka: Trasy autobusových linek provozovaných na území města Hradec nad Moravicí (k 31. 10. 2020)

trasa	přepravce
Bílovec - Hradec nad Moravicí - Opava	Transdev Morava s.r.o.
Ostrava - Velká Polom - Hrabyně - Pustá Polom - Jakubčovice - Hradec nad Moravicí	Transdev Morava s.r.o.
Opava - Hradec nad Moravicí - Žimrovice - Melč	ČSAD Vsetín a.s.
Opava - Hradec nad Moravicí - Větřkovice - Vítkov	ČSAD Vsetín a.s.
Opava - Hradec nad Moravicí - Fulnek - Nový Jičín	ČSAD Vsetín a.s.
Opava - Hradec nad Moravicí - Skřipov - Bílovec	ČSAD Vsetín a.s.
Opava - Hradec nad Moravicí - Benkovice	ČSAD Vsetín a.s.
Opava - Hradec nad Moravicí - Fulnek - Hranice - Lipník nad Bečvou - Přerov	ARRIVA MORAVA a.s.

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Na železniční trati č. 315 je denně vypraveno 38 spojů osobní dopravy v období pracovních dnů. Trať slouží také pro nákladní přepravu, zejména v úseku Branka u Opavy - Opava východ. Železniční propojení Hradce nad Moravicí s Opavou má pro rozvoj území zásadní význam. Provozovatelem dopravní služby na této trati jsou České dráhy, a.s.

4.6 Územní plánování

Územní plánování je definováno zejména v § 18 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Zatímto účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje. Ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a

zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území. Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Územní plánování je nástrojem státní správy pro racionální rozvoj určitého území. Územní plánování v České republikce je legislativně upraveno zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, dalšími zákony a vyhláškami.

Město Hradec nad Moravicí má vydaný územní plán. **Územní plán Hradec nad Moravicí** byl vydán formou opatření obecné povahy dne 24. 10. 2011 a nabyl účinnosti dne 22. 11. 2011. Následně byl několikrát změněn. Změna č. 1 územního plánu byla vydána dne 9. 7. 2014 s účinností od 1. 8. 2014. Změna č. 2 územního plánu nabyla účinnosti dne 22. 6. 2018. V současné době probíhá změna č. 3 územního plánu.

V územním plánu je řešeno 8 katastrálních území. Jedná se o tyto části města: Hradec nad Moravicí, Žimrovice, Benkovice, Domoradovice, Filipovice, Kajlovec, Bohučovice a Jakubčovice. Každá tato část je podle územního plánu rozdělena na plochy a ty mají tímto územním plánem stanoveny podmínky pro jejich využití (např. plochy s využitím pro bydlení městské, bydlení venkovské, smíšené obytné centrální, smíšené obytné městské, smíšené obytné venkovské, občanské vybavení veřejné infrastruktury, občanské vybavení komerčního typu, rekreace sportovní, rekreace individuální, výroba drobná, výroba zemědělská, výroba a skladování - lehký průmysl, plocha specifická, technická infrastruktura, povrchová těžba nerostů, dopravní infrastruktura, plochy veřejných prostranství - veřejné komunikační prostory, veřejná prostranství - zeleň, zeleň urbanizovaná, plochy přírodní, plochy lesní, plochy smíšené nezastavěného území, plochy zemědělské).

Veškerá stavební činnost se odvíjí od způsobu využití dané plochy.

V mezidobí let 2012 až 2020 byla na území města, mimo jiných staveb, dokončena výstavba 69 rodinných domů, kterým bylo přiděleno číslo popisné.

5. Vybavenost města

5.1 Zdravotnictví

5.1.1 Lékařské služby ve městě

Na území města Hradec nad Moravicí se nachází celkem 11 zdravotnických zařízení. Převážná část je tvořena privátními ordinacemi praktických a specializovaných lékařů. V Hradci nad Moravicí jsou občanům k dispozici 3 ambulance praktického lékaře pro dospělé, 1 ambulance praktického lékaře pro děti a dorost, 2 gynekologické ambulance, 3 stomatologické ambulance a 1 ambulance ortodoncie a zubní hygieny. Dále ve městě působí detašované pracoviště Léčebného a rehabilitačního centra Opava. Mimo zdravotnická zařízení sídlí v Hradci nad Moravicí jedna lékárna. Všechny tyto služby se nachází v části města Hradec nad Moravicí.

Tak jako na většině území České republiky se občané města potýkají s nedostupností stomatologických ambulací.

5.1.2 Dostupnost zdravotnických zařízení

Rozšířená zdravotní péče, včetně poliklinik i lůžkových zařízení, je poskytována zdravotnickými zařízeními v Opavě a v okolí. Především se jedná o Slezskou nemocnici v Opavě, p. o., a Psychiatrickou nemocnici v Opavě, které disponují částí lůžkovou a ambulantní. V rámci Slezské nemocnice v Opavě jsou poskytovány lékařské služby v interních a chirurgických lékařských oborech. Slezská nemocnice v Opavě zabezpečuje rovněž lékařskou pohotovostní službu. Stomatologická pohotovost je částečně zajištěna v Opavě a částečně v Ostravě.

5.1.3 Záchranná služba

Přednemocniční neodkladnou péči poskytuje Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje, územní odbor Opava. Záchranáři v tomto regionu vyjíždějí z pěti stanovišť.

5.2 Sociální péče

5.2.1 Sociální služby

Městský úřad Hradec nad Moravicí nedisponuje sociálním odborem. Základní a odborné sociální poradenství v oblastech nepříznivých životních situací jako jsou například finanční problémy, problémy s bydlením, poradenství v oblasti sociálních dávek a sociální pomoci apod., poskytují občanům Hradce nad Moravicí sociální pracovníci obecního úřadu obce s rozšířenou působností a pověřeného obecního úřadu, kterým je Magistrát města Opava. Ten rovněž zajišťuje komunitní plánování sociálních služeb.

Nad tento rámec státní správy město Hradec nad Moravicí dlouhodobě zajišťuje odborné sociální poradenství občanům, kteří se ocitli v tíživé sociální, zdravotní a ekonomické situaci a potřebují odbornou pomoc, kterou si s ohledem na svou nepříznivou situaci nejsou schopni zajistit. Město tuto službu poskytuje občanům bezplatně, a to na základě smlouvy uzavřené s Centrem sociálních služeb Ostrava, o. p. s. Tato společnost má poskytovanou službu registrovanou podle zákona o sociálních službách. Služba je občanům poskytována na základě jejich zájmu, a to telefonicky, písemně, elektronicky nebo osobně v prostorách budovy městského úřadu, a to v pravidelných intervalech dle předem sjednané doby. Odborné sociální poradenství je vedeno vždy odborně způsobilou osobou (sociálním pracovníkem v souladu s požadavky na kvalifikaci podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů).

Hradec nad Moravicí nemá široké portfolio nabízených sociálních služeb. Na území Hradce nad Moravicí se nachází dům s pečovatelskou službou, který však není registrovanou sociální službou ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pečovatelská služba je vykonávána pečovatelkou, která je zaměstnancem příspěvkové organizace Technické služby Hradec nad Moravicí. Nejedná se tedy o sociální službu ve smyslu uvedeného zákona, nýbrž o pomoc a dopomoc občanům zejména v seniorském věku.

Terénní sociální služby ve městě poskytuje více subjektů (domácí péče Medea Opava, Oáza Opava, Charita Opava apod.), které v rámci výjezdů asistují osobám žijícím v domě s pečovatelskou službou nebo poskytují pečovatelskou službu občanům žijícím v bytech. Vzhledem k dobré dopravní dostupnosti využívají obyvatelé Hradce nad Moravicí především sociální služby na území města Opavy a sociální péči prostřednictvím Magistrátu města Opavy. Magistrát, jakožto úřad obce s rozšířenou působností, vykonává státní správu v oblasti sociální péče a zajišťuje rovněž základní poradenství i pro občany města Hradec nad Moravicí. Jde především o sociální služby, sociálně-právní ochranu dětí, zajištění seniorů, pomoc v hmotné nouzi a pomoc zdravotně postiženým.

5.2.2 Podmínky pro život seniorů

Hradec nad Moravicí je klidné a bezpečné město obklopené přírodou a soběstační senioři zde mají dobré životní podmínky. Město Hradec nad Moravicí provedlo v roce 2018 dotazníkové šetření mezi občany města, jehož cílem bylo zjištění názorů na problematiku a dostupnost sociálních služeb a volnočasových programů pro seniory. Na dotazník odpovědělo pouze 102 respondentů (64 žen, 38 mužů) ve věku od 64 do 77 let. Z každé části města odpověděl alespoň jeden občan, nejvíce dotazníků se vrátilo z části města Hradec nad Moravicí (67) a z části města Žimrovice (17). Za největší obtíže v domácím prostředí senioři označili špatné zdraví, zajištění chodu domácnosti a obavy o bezpečnost. Mimo domácí prostředí seniory nejvíc trápí pohyb ve městě (např. hustý provoz), dopravní dostupnost lékařů a obavy o bezpečnost. Návrhy na zlepšení osobní situace a zvýšení kvality života byly různorodé. Velká část by uvítala senior taxi, zvýšení stávající kapacity domu s pečovatelskou službou či zlepšení v bezbariérovosti.

Městský úřad Hradec nad Moravicí dlouhodobě připravuje pro občany v seniorském věku volnočasové programy, např. rehabilitační cvičení, trénování paměti, výtvarné dílny apod. V těchto programech bude pokračovat i v budoucnu. Dále organizuje každoročně slavnostní setkání občanů, kteří se v daném roce dožívají životního jubilea (od 75 let) a společný obřad gratulace k jubilejním svatbám. Tyto akce jsou seniory hodnoceny velice kladně. Vedle toho se senioři sdružují ve spolcích, které působí téměř ve všech částech města. Tyto spolky organizují jak pro své členy, tak pro ostatní občany města akce různého charakteru a zaměření.

5.3 Vzdělání

5.3.1 Mateřské školy

Pro potřeby předškolního vzdělávání jsou k dispozici na území města Hradec nad Moravicí dvě příspěvkové organizace zřízené městem vykonávající tuto formu vzdělávání.

Mateřská škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace, která má sídlo na ulici Smetanova č.p. 520 v části města Hradec nad Moravicí, kde se nachází čtyři oddělení. Součástí této příspěvkové organizace jsou další tři odloučená pracoviště v částech města Bohučovice, Jakubčovice a Kajlovec. Celková kapacita činí 185 dětí. Tato kapacita je po několik let vnímána jako limitující. V roce 2020 vedení této příspěvkové organizace nemohlo přijmout do předškolního vzdělávání celkem 22 dětí.

Součástí Mateřské školy Hradec nad Moravicí je i školní jídelna, která připravuje stravu nejen pro tuto školku včetně jejich odloučených pracovišť, ale rovněž pro žáky dalších školských zařízení (Základní školy

Hradec nad Moravicí, Základní školy a Mateřské školy Žimrovice, Základní školy a Mateřské školy Branka u Opavy). Rozvoz jídel do výdejen stravy mimo školku Hradec nad Moravicí zajišťuje příspěvková organizace Technické služby Hradec nad Moravicí.

Mateřská škola v Žimrovicích se nachází na ulici Mlýnská č.p. 36 v části města Žimrovice. Celková kapacita činí 28 dětí. V roce 2020 po provedené rekonstrukci budovy školky bylo zažádáno Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy o navýšení kapacity na 34 dětí. Mateřská škola v Žimrovicích tvoří společně se Základní školou v Žimrovích jednu příspěvkovou organizaci.

5.3.2 Základní školy

Základní vzdělávání poskytují v Hradci nad Moravicí celkem tři samostatné subjekty. Základní škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace, a Základní škola a Mateřská škola Žimrovice jsou příspěvkové organizace zřízené městem Hradec nad Moravicí. Církevní základní škola sv. Ludmily v Hradci nad Moravicí je školskou právnickou osobou a jejím zřizovatelem je Biskupství ostravsko-opavské. Tato výše uvedená školská zařízení disponují touto kapacitou:

Základní škola Hradec nad Moravicí 500 žáků; ve školním roce 2020/2021 navštěvuje tuto školu 292 žáků.

Základní škola a Mateřská škola Žimrovice 47 žáků; ve školním roce 2020/2021 navštěvuje tuto školu 33 žáků.

Církevní základní škola sv. Ludmily 250 žáků; ve školním roce 2020/2021 navštěvuje tuto školu 176 žáků.

5.3.3 Základní umělecká škola

Základní umělecká škola v Hradci nad Moravicí se nachází na ulici Zámecké č.p. 313 v části města Hradec nad Moravicí a její kapacita je 210 žáků. Součástí je odloučené pracoviště ve Skřipově (tedy mimo území města Hradec nad Moravicí). Škola nabízí výuku v oborech hudebním a výtvarném.

5.3.4 Knihovny

Městská knihovna sídlí na ulici Podolská č.p. 156 v části města Hradec nad Moravicí a spolu s informačním centrem tvoří jednu příspěvkovou organizaci města (Městská knihovna a Informační centrum Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace). Od roku 2002 je tato knihovna jednou z 15 knihoven v Moravskoslezském kraji, které zajišťují výkon regionálních funkcí. Jde o odbornou metodickou pomoc menším knihovnám financovanou Ministerstvem kultury ČR. Od roku 2005 je tento program financovám z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Tato metodická pomoc je poskytována celkem 19 knihovnám, z nichž některé knihovny se nachází v Benkovicích, Domoradovicích, Kajlovci, Jakubčovicích a v Žimrovicích, tedy v částech města. Průměrná roční návštěvnost městské knihovny čítá 10 000 samostatných návštěv čtenářů.

V první polovině roku 2021 je v plánu přestěhování městské knihovny do nově zrekonstruované budovy na adrese Podolská č.p. 308 v části města Hradec nad Moravicí. Cílem stěhování je mimo jiné zvětšení výpůjčních prostor knihovny a zkvalitnění služeb pro čtenáře.

5.4 Turistická infrastruktura

5.4.1 Činnost Informačního centra

Jedním z hlavních zdrojů informací o městě Hradec nad Moravicí je Informační centrum Hradec nad Moravicí. Informační centrum v současné době sídlí v Národním domě (ulice Podolská č.p. 156 v části

města Hradec nad Moravicí), kam mohou návštěvníci zavítat fyzicky. Vedle toho Informační centrum spravuje vlastní webové stránky www.ichradec.cz. Z těchto webových stránek se lze dozvědět nejen zajímavosti z historie města, ale také informace o současném dění a probíhajících akcích ve městě a okolí, o ubytování a stravování.

V první polovině roku 2021 je v plánu přestěhování Informačního centra do nově zrekonstruované budovy na adrese Podolská č.p. 308 v části města Hradec nad Moravicí.

5.4.2 Turistické cíle

Cestovní ruch Hradce nad Moravicí je založen na propojení přírodního bohatství s kulturně historickými památkami. Široká nabídka kulturního a sportovního vyžití je dána především jedinečnou polohou města v meandrovitém údolí řeky Moravice sevřené prudkými svahy počínajících Oderských vrchů. Město je významným turistickým a výletním cílem Moravskoslezského kraje disponující nejen Národní kulturní památkou - státním zámkem Hradec nad Moravicí s rozsáhlým anglickým parkem, ale díky své malebné poloze i místem konání mnoha významných kulturních akcí. K nejvýznamnějším z nich se řadí hudební festivaly Beethovenův Hradec, Hradecký slunovrat a Moravské hrady.cz (více naleznete v kapitole 2.3 Kulturní, společenské a sportovní akce ve městě).

Zámek Hradec nad Moravicí - národní kulturní památka od roku 2002. Největší zámecký komplex s původním dochovaným mobiliárním fondem na území Moravskoslezského kraje. Zámek je tvořen empírovou budovou tzv. Bílého zámku z roku 1804, novogotickými budovami tzv. Červeného zámku ze 70. let 19. století a novogotickou Bílou věží z roku 1887. Návštěvníci kromě procházky parkem si mohou v turistické sezóně prohlednout i interiéry zámku. Na výběr mají ze dvou samostatných prohlídkových okruhů. Dále zámecká galerie nabízí každoročně zajímavé výstavy prezentující mistrovská umělecká díla 15.-20. století. Zámek je mimo jiné znám pobyty a návštěvami slavných osobností, jako například hudebních skladatelů Ludviga ven Beethovena a Ference Liszta, rakouského císaře Josefa II., ruského cara Mikuláše II. a neměckých císařů Viléma I. a Viléma II.

Analýza návštěvnosti zámku: 2013 – 34 098 (návštěvníků); 2014 – 37 346; 2015 – 37 369; 2016 – 49 876; 2017 - 48 071; 2018 - 42 951; 2019 - 51 817; 2020 - 55 706.

Zámecký anglický park - byl založen na konci 18. století Karlem Aloisem Lichnovským. Systematicky budovaný park, sestávající z nížinné a výšinné části nacházející se nad řekou Moravicí, oplývá množstvím vyhlídek - vyhlídkou císaře Viléma, Beethovenovým návrším, Luisinou a Leonardovou vyhlídkou, ze kterých se nabízí překrásné paprsčité průhledy do údolí řeky Moravice a tzv. Jízdárnu. Park o rozloze 130 ha je třetím největším zámeckým parkem České republiky. Mimo bohatý systém vrstevnicových pěších chodníků a stezek, značený souborem tesaných pamětních kamenů, je park rovněž cenný velmi rozsáhlou a početnou sbírkou cizokrajných stromů a křovin, vysázených v dokonalé symbióze s okolní krajinou podle principů a zákonitostí budování slavných anglických parků, jako například Bad Muskau či Branitz, které byly jeho inspiračními zdroji.

Kostel sv. Petra a Pavla - vystavěný za časů zemského hejtmana Kašpara Pruskovského z Pruskova a vysvěcený v roce 1597 olomouckým biskupem Stanislavem Pavlovským. Věž kostela se nachází ve výšce 37 m a jsou v ní umístěny 2 nejstarší zvony na Opavsku - zvon Petr vážící 952 kg a zvon Pavel vážící 560 kg. K zajímavostem kostela patří i fakt, že zde v roce 1846 hrál na kostelní varhany světoznámý hudební skladatel a virtuoz Ferenc Liszt při příležitosti primice knížete Roberta Lichnovského.

Slezská Kalvárie - poutní místo s 13 zastaveními Křížové cesty. Slezská Kalvárie byla založena v roce 1764 baronkou Annou Marií Thomagnini von Neffzern. Původně byla tvořena dřevěnými sloupy, které nahradily v 19. století zděné kapličky. Původní plechové obrazy jednotlivých zastavení byly v roce 1889 nahrazeny terakotovými reliéfy keramické firmy Villeroy & Boch. Pravidelné poutě na Slezskou Kalvárii,

které mají více než dvousetletou tradici, se konají vždy v měsíci září okolo svátku Povýšení sv. Kříže, který se koná 14. září.

Weisshuhnův papírenský náhon - Jedinečná technická památka České republiky nacházející se v prudkém svahu nad řekou Moravicí. Náhon 4 metry široký a 3 m vysoký má délku 3,5 km, obsahuje 3 vodní do skály vysekané tunely a dva akvadukty. Náhon byl vystavěn v letech 1890-1891 z popudu úspěšného podnikatele Carla Weisshuhna jako nezbytná součást budoucí papírny v Žimrovicích. Kanál byl využíván jako přívod vody pro továrnu, zároveň však také pro výrobu potřebné elektrické energie a k plavení dříví. Převýšení kanálu na 3,5 km tvoří při ústí náhonu 23 m.

Rozhledna Šance - Dřevěná rozhledna vystavěná v roce 2005 v nadmořské výšce 522 m n. m. v části města Jakubčovice. Rozhledna je vysoká 15,5 m a má 60 schodů. Z rozhledny se nabízí nádherný výhled do Opavské nížiny, ale také na pohoří Beskydy s královnou hor Lysou Horou a Jeseníky s dominantním vrcholem Praděd. Název rozhledny je odvozen od vojenských zemních opevnění 18. století, které zde byly vybudovány v rámci prusko-slezských válek.

5.4.3 Stravovací zařízení

Občané Hradce nad Moravicí a návštěvníci města mohou využít služeb některého ze stravovacích zařízení. Nejvíce stravovacích zařízení se nachází v části města Hradec nad Moravicí - restaurace Sport, restaurace hotelu Sonáta, restaurace hotelu Belaria Resort a pivnice Stará Pošta. Další stravovací zařízení se nachází v části města Žimrovice (Areál dobré pohody Žimrovice a restaurace u Dihlů) a v části města Kajlovec (Areál Salaš). V ostatních částech města se žádné stravovací zařízení nenachází.

5.4.4 Ubytovací zařízení

Hradec nad Moravicí nabízí vzhledem k pestré nabídce kulturního a sportovního vyžití ve městě a v blízkém okolí také širokou škálu ubytování. Návštěvníci města mají možnost ubytování v hotelích (Sonáta, Belaria Resort, Červený zámek), penzionech (Old House, Apartmány Lama, Areál dobré pohody Žimrovice), ubytovnách (Betlém), v kempu s prostory pro stanování (Areál Salaš - kemp Kajlovec) či v soukromí. Podstatná většina ubytovacích kapacit je soustředěna v částech města Hradec nad Moravicí a Žimrovice.

5.5 Kulturní aktivity

V každé části města se nachází zázemí pro pořádání společenských akcí. Části města Hradec nad Moravicí však s ohledem na počet obyvatel dlouhodobě chybí zázemí pro pořádání velkých akcí ve vnitřních prostorách. Tuto skutečnost brzy změní probíhající rekonstrukce budovy na adrese Podolská č.p. 308 (tzv. Babinec), a rovněž plánovaná rekonstrukce prostor budovy Národního domu. Obě budovy se nachází v centru města a budou sloužit pro kulturní, volnočasové a spolkové aktivity.

Občané za kulturními zážitky dojíždí také do okolních měst (Opava, Ostrava).

V Hradci nad Moravicí se v minulosti nacházela Městská galerie a muzeum, kde se pravidelně konaly umělecké výstavy. V současnosti galerie a muzeum neprovozuje svou činnost. Velkým kulturním vyžitím je **městské kino Orion**, které promítá na 250 projekcí ročně. Kinosál slouží také k jiným akcím, jako jsou koncerty nebo divadelní představení.

Své místo v kulturním životě města mají také tradičně pořádané akce, jako jsou jarmarky, poutě, bály nebo hasičské a včelařské akce. V posledních letech se kulturní akce města rovněž konají v parku u vlakového nádraží.

5.6 Sport a tělovýchova

Největší tělovýchovnou organizací ve městě je **Tělovýchovná jednota Hradec nad Moravici z.s.**, která je nástupnickou tělovýchovnou organizací, navazující na činnost původní Sokolské organizace založené již v roce 1907. K 1. 1. 2020 tvořilo tělovýchovnou jednotu 313 členů. Sportovní aktivity je možno provozovat celkem v 5 sportovních oddílech (fotbal, volejbal, tenis, turistika a šachy). Areál tělovýchovné jednoty se nachází v části města Hradec nad Moravicí. Pro obyvatele města i sportovní nadšence z řad návštěvníků města jsou k dispozici k pronájmu 1 fotbalové hřiště, 1 volejbalové hřiště, 1 nohejbalové hřiště, 2 tenisová hřiště a 1 hřiště na badminton.

V sousedství se nachází sportovní areál **SK Lama z.s.**, který disponuje 5 antukovými kurty, 2 kurty na plážový volejbal a v technickém zázemí klubu i kvalitní posilovnou.

V těsné blízkosti uvedených dvou areálů provozuje v letních měsících město Hradec nad Moravicí prostřednictvím příspěvkové organizace Technické služby Hradec nad Moravicí **městské koupaliště**, které se vedle zázemí skládá z 50m bazénu a dvou bazénů pro děti. Koupaliště dosahuje sezónní návštěvnosti okolo 15 000 návštěvníků.

Mezi větší sportovní areály patří fotbalový areál v Žimrovicích, kde sídlí **Tělovýchovná jednota U plus U Žimrovice, z.s**.

Ke sportovní vybavenosti patří rovněž městská víceúčelová sportovní hala s umělým povrchem a nově vybudované **multifunkční hřiště** s povrchem z litého tartanu u Základní školy v Hradci nad Moravicí.

Vzhledem ke své jedinečné poloze je město Hradec nad Moravicí protkáno množstvím turistických a cyklistických tras. Hradec nad Moravicí je i místem konání mnoha sportovně významných akcí a událostí. K nejvýznamnějším z nich patří nejstarší dálkový turistický pochod Bezručova Moravice, cyklistický závod Silesia Bike Marathon či extrémní překážkový závod Heroes Race. Díky řece Moravici, která městem protéká, je Hradec nad Moravicí oblíben příznivci vodáckého sportu. K tradičním akcím proto patří i odemykání a zamykání řeky Moravice, související s otevíráním a zavíráním turistické sezóny. V roce 2011 se zde mimo jiné uskutečnilo i juniorské mistrovství světa ve sjezdu na divoké vodě.

6. Životní prostředí

6.1 Stav životního prostředí

6.1.1 Klimatické podmínky

Hradec nad Moravicí spadá pod geomorfologický celek Nízký Jeseník, na hranici Oderských vrchů a Nízkého Jeseníku. Nachází se v nadmořské výšce 264 m n. m., v mírném klimatickém pásu. Území ovlivňuje baltické klima, do něhož proniká kontinentálním podnebím. Počasí se vyznačuje mírnějším létem, teplým podzimem a dostatečným množstvím srážek. Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje okolo 8° C.

6.1.2 Lesy

Hradec nad Moravicí má vysokou míru zalesnění (51,4 %). Lesy na území města spadají pod přírodní lesní oblast č. 29 – Nízký Jeseník. V této přírodní lesní oblasti jsou smrkové porosty ve 3. až 5. vegetačním stupni ohrožené větrem, hnilobami a podkorním hmyzem. Ve 3., ale i ve 4. vegetačním stupni trpí smrkové porosty stále václavkou. Postupně se zde zvyšuje podíl listnatých dřevin a jedlí.

6.1.3 Vodní toky

Hlavním **vodním tokem** procházejícím Hradcem nad Moravicí je řeka Moravice, která spadá do povodí řeky Odry. Jde o 4. největší tok z hlediska rozlohy v povodí Odry. S hospodařením s vodními toky souvisí vznik povodňových stavů. Na základě povodňových stavů je nutné ze zákona stanovit **záplavová území**. Na území Hradce nad Moravicí se nachází záplavové území Q100 řeky Moravice. Záplavové území Q100 zasahuje kromě území města Hradce nad Moravicí také do statutárního města Opava a obce Branka u Opavy. Ve městě je stanoveno území zvláštní povodně pod vodním dílem z důvodu existence vodních nadrží Slezská Harta a Kružberk na řece Moravici. Záplavové území Q100 i aktivní zóna záplavového území zasahují v Hradci nad Moravicí do zastavěného území (více v kapitole 7.7.2 Riziko povodní).

Největším vodním dílem - vodní nádrží na území města - je Kajlovecký rybník (1,63 ha). Vlastníkem rybníku je město Hradec nad Moravicí, provozovatelem je místní organizace Českého rybářského svazu Opava, která jej má dlouhodobě v pronájmu.

Vodní toky na území města se nachází ve správě několika subjektů.

Vodní toky delší než 0,5 km ve správě Povodí Odry, s.p.:

- Moravice
- Meleček
- Vrbný potok
- Macalka

Vodní toky delší než 1 km ve správě Lesy České republiky, s. p.:

- Setina
- Raduňka
- Hradečná
- Melčský potok
- Záviliší
- pravý přítok Moravice v km 18,0
- Bukovinský potok

- Kamenný potok
- Hrabství
- levý přítok Moravice v km 15,5
- pravý přítok Hradečné v km 2,8
- Podolí
- levý přítok Hradečné v km 2,3
- levý přítok Moravice v km 20,5
- levý přítok Moravice v km 15,3
- levý přítok Melečku v km 2,1

Vodní toky delší než 1 km ve správě města Hradec nad Moravicí:

- bezejmenný tok (z Benkovic do Žimrovic)
- bezejmenný tok (z oblasti mezi vrcholy Hanuše a Štěrk do Žimrovic)

Vodní toky delší než 1 km bez určení správce:

- Papírenský náhon
- LB Setina
- Mlýnská strouha

Znečištění vod je jedním z největších environmentálních problémů současného světa. Voda transportuje živiny, ale zúčastňuje se rovněž na zprostředkování pohybu škodlivin v rámci různých ekosystémů. Důsledkem je, že může dojít ke kumulaci - nahromadění škodliviny v některé ze součástí životního prostředí. Podle dat HEIS VÚV T.G.M. (2011 a 2012) jsou všechny vodní toky na území města rizikové a vyskytují se zde vodní útvary podzemních vod, u kterých se předpokládá nedosažení dobrého stavu. Část města Žimrovice je klasifikována jako zranitelná oblast, kde u povrchových či podzemních vod (zejména využívaných nebo určených jako zdroje pitné vody), dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů.

Centrální čistírna odpadních vod funguje pouze v částech města Hradec nad Moravicí a Žimrovice.

6.1.4 Ovzduší

Stav ovzduší na území celého správního obvodu obce s rozšířenou působností Opava, tedy i Hradce nad Moravicí, je ovlivňován směsí škodlivých látek emitovaných různými zdroji.

Na území města se nenacházejí žádné významné zdroje znečištění ovzduší. Hlavními zdroji znečištění jsou zejména lokální topeniště (v zimních měsících) a doprava (zejména na komunikaci I/57 vedoucí přes Hradec nad Moravicí a Kajlovec).

Oblast města není vzhledem ke své geografické poloze tak výrazně zasažena emisemi z průmyslových a technologických zdrojů Ostravsko – Karvinské oblasti jako je tomu u jiných městských center v Moravskoslezském kraji.

6.1.5 Hluk

Míra ohrožení hlukem je dána provozem motorových vozidel na silnici I/57 vedoucí přes Hradec nad Moravicí a Kajlovec a dále provozem nákladních vozidel z kamenolomu Bohučovice.

6.2 Ochrana životního prostředí

Na území města se nacházejí menší chráněná území:

- **Evropsky významná lokalita Údolí Moravice** - předmětem ochrany je lokalita přástevníka kostivalového, střevlíka hrbolatého, vranky obecné. Rozloha činí celkem 129,6 ha. Lokalita leží jihovýchodně od části města Žimrovice. Údolí je provázeno tokem řeky Moravice a některými jejími přítoky přibližně od Albrechtického mlýna k Hradci nad Moravicí. Hlavní tok v lokalitě tvoří řeka Moravice. Mezi menší toky v údolí patří Bukovinský potok a několik bezejmenných toků. V lokalitě se nachází velké množství ohrožených druhů rostlin a živočichů.
- **Národní přírodní rezervace Kaluža** - bukový smíšený porost typický pro Oderské vrchy, zasahuje do území města Hradec nad Moravicí v katastrálním území Žimrovice a má rozlohu 57,64 ha.
- **Přírodní park Moravice** - je největším chráněným územím na Opavsku o rozloze 14 250 ha, evidováno je zde 15 lokalit výskytu chráněných a ohrožených druhů.

Na území města jsou vymezena celkem **3 biocentra**, která jsou součástí prvků územního systému ekologické stability. Územní systém ekologické stability má přispět k vytvoření ekologicky vyvážené krajiny, v níž je možné využití produkčních a mimoprodukčních funkcí. Jedná se o regionální biocentrum Hradecké, regionální biocentrum Kaluža a regionální biocentrum Rosoly.

Území disponuje zásobami nerostných surovin, na území se nachází naleziště stavebního kamene. V souvislosti s těžbou kamene jsou na katastrálním území města vymezena poddolovaná území, která jsou mimo bytovou zástavbu a zabírají více než 23 ha. Kromě poddolovaného území je na území města 2,9 ha sesuvných území (Hradec nad Moravicí - 2 ha, Domoradovice - 0,9 ha).

V Hradci nad Moravicí se nachází „Území ekologických rizik“. Jedná se o staré ekologické zátěže - skládka Benkovice, skládka Bohučovice, skládka Filipovice a skládka Jakubčovice.

Za ekologickou zátěž lze považovat také provoz kamenolomu Bohučovice. Provoz kamenolomu a především nákladní doprava s tím související znečišťují životní prostředí v částech města Bohučovice a Jakubčovice. Nákladní doprava z kamenolomu je směřována buď přes část města Bohučovice do části města Hradce nad Moravicí a poté směr Fulnek/Opava nebo přes obec Chvalíkovice.

V současně době nedochází k zakládání nových nepovolených skládek odpadu většího charakteru. Při nálezu menšího množství odpadu je tento odpad ihned likvidován podle platných právních předpisů.

7. Správa města

7.1 Samostatná a přenesená působnost

Po právní stránce vzniklo město Hradec nad Moravicí na základě § 2 odst. 1 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění tehdejších předpisů, který stanovil, že městem je obec, ve které do počátku účinnosti tohoto zákona, to jest do 24. 11. 1990, působil městský národní výbor.

Město Hradec nad Moravicí je obcí I. stupně. Nejedná se totiž o obec s pověřeným úřadem (obec II. stupně), ani o obec s rozšířenou působností (obec III. stupně). Nicméně Městský úřad Hradec nad Moravicí stavebním úřadem i pro některé obce sousedící s městem Hradec nad Moravicí - obec Branka u Opavy a obec Skřipov. Zároveň je i matričním úřadem pro obec Branka u Opavy.

V souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, vykonává město samostatnou působnost (samosprávu) a přenesenou působnost (státní správu).

7.1.1 Samostatná působnost (samospráva)

V rámci samosprávy spravuje město své záležitosti samostatně, a to prostřednictvím svých volených zástupců. Město v samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Město je právnickou osobou se způsobilostí k právnímu jednání - má své identifikační číslo (00300144) a zapsané sídlo (Opavská 265, Hradec nad Moravicí). Může tedy uzavírat kupní, nájemní a jiné smlouvy. V soudních sporech může být jak žalobcem, tak žalovaným. Nicméně postavení města se v mnoha ohledech liší od postavení obchodních společností. Město však může zakládat obchodní společnosti a zřizovat příspěvkové organizace. V současné době nemá město Hradec nad Moravicí žádnou obchodní společnost. Je zřizovatelem těchto pěti příspěvkových organizací:

- Základní škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace,

- Mateřská škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace,

- Základní škola a Mateřská škola Žimrovice,

- Městská knihovna a informační centrum Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace,

- Technické služby Hradec nad Moravicí, příspěvková organizace

7.1.2 Přenesená působnost (státní správa)

V rámci přenesené působnosti se jedná o správu záležitostí, které náleží státu, avšak tento je na město přenesl. Jejich význam přesahuje rámec města a stát má zájem na ovlivňování jejich výkonu. V souvislosti s přenesenou působností hovoříme o městském úřadě. Na rozdíl od města nemá městský úřad právní subjektivitu (nemá tedy IČ a nemůže nabývat majetek). Může však být žalován ve správním soudnictví. V těchto řízeních soud rozhoduje o zákonnosti rozhodnutí městského úřadu vydaných v rámci jeho vrchnostenské pravomoci. Mezi přenesenou působnost patří zejména výkon činnosti na úseku územního plánování a stavebního řádu, projednávání přestupků a matriční činnost, veřejné opatrovnictví a volby.

7.2 Orgány města

Mezi orgány města patří zastupitelstvo města, rada města, starosta města, městský úřad a komise k projednávání přestupků.

Schéma: Vazby mezi orgány města

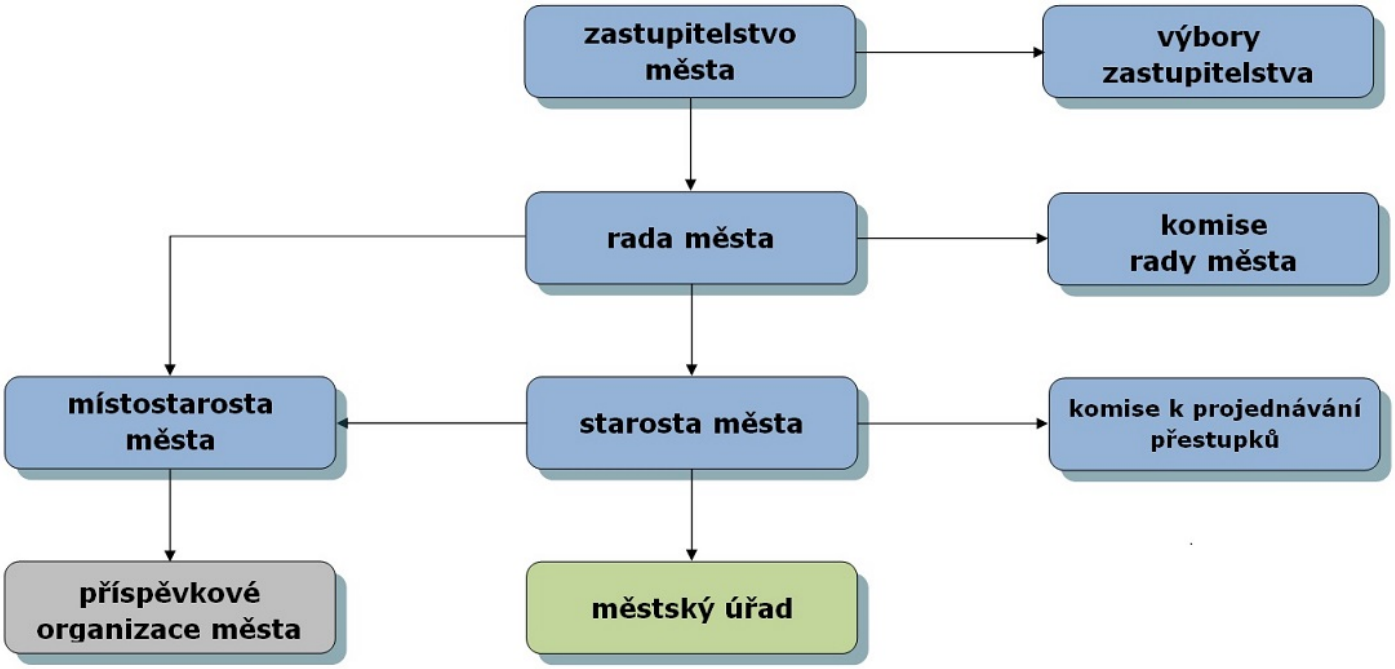

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

7.2.1 Zastupitelstvo města

Zastupitelstvo města je základním a zároveň i vrcholným orgánem města. Členové zastupitelstva města jsou voleni v přímých volbách co čtyři roky. Zastupitelstvo města Hradec nad Moravicí jich může mít 15 až 25. Ve volebním období 2018 až 2022 byl počet členů stanoven 21. Zastupitelstvo města rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti. Záležitosti města spravuje prostřednictvím usnesení. Přijatá usnesení jsou zveřejňována na webových stránkách města. Formou usnesení jsou vydávany i **obecně závazné vyhlášky**, kterými mohou být v samostatné působnosti regulovány práva a povinnosti fyzických a právnických osob na území města. Tyto právní předpisy města jsou zveřejňovány rovněž na úřední desce městského úřadu. K přijetí usnesení je potřeba nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva města, nikoli nadpoloviční většina členů zastupitelstva města přítomných na jeho zasedání. Zastupitelstvo města se schází nejméně jedenkrát za tři měsíce (obvykle přetkrát nebo šestkrát ročně). Zasedání zastupitelstva města jsou veřejná.

Zastupitelstvo města zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány **výbory**. Vždy je povinno zřídit výbory finanční a kontrolní výbor. Vedle těchto povinných výborů je ve volebním období 2018 až 2020 zřízen i Osadní výbor Domoradovice. Občané jiných částí města neměli o zřízení osadního výboru zájem. Výbory plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo města, a ze své činnosti jsou odpovědné rovněž zastupitelstvu města. Výbory mají právo předkládat zastupitelstvu města svá stanoviska a návrhy. Nicméně zastupitelstvo města nemá zákonem uloženou povinnost se předloženými stanovisky a návrhy zabývat. Výbory samy o sobě nemají pravomoc ukládat úkoly či realizovat opatření k nápravě.

7.2.2 Rada města

Rada města je výkonným orgánem města v oblasti samostatné působnosti. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě města rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Radu města tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady města. Všichni členové rady města jsou voleni zastupitelstvem města z jeho řad. To ve svém důsledku znamená, že rada města je ze své činnosti odpovědna zastupitelstvu města. Počet členů rady města je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva města. Ve volebním období 2018 až 2022 má rada města 7 členů. Rada města je schopná se usnášet pouze tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. K platnému usnesení je rovněž třeba nadpoloviční většiny hlasů všech jejích členů. Přijatá usnesení jsou zveřejňována na webových stránkách města. Formou usnesení jsou vydávány i **nařízení města**, kterými mohou být v přenesené působnosti regulována práva a povinnosti fyzických a právnických osob na území města. Tyto právní předpisy města jsou zveřejňovány rovněž na úřední desce městského úřadu. Rada města se schází podle potřeby. Schůze rady města jsou neveřejné.

Rada města zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány **komise**. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě města. Ve volebním období 2018 až 2022 Rada města Hradec nad Moravicí zřídila tyto komise: stavebně-investiční, sportovní, kulturní, dotační, Komise pro zpravodaj města Hradecké noviny (redakční rada zpravodaje). Tyto komise je nutné odlišovat od komisí, jímž byl podle § 103 odst. 4 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, starostou města svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech.

7.2.3 Starosta města

Starosta zastupuje město navenek. Právní jednání jménem města však provádí po předchozím souhlasu zastupitelstva města nebo rady města. Do své funkce je spolu s místostarostou (místostarosty) volen zastupitelstvem města z řad jeho členů, přičemž za výkon své funkce odpovídá právě zastupitelstvu města. S výkonem funkce starosty je spojena odpovědnost za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok a odpovědnost za informování veřejnosti o činnosti města. Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva města a rady města. Mezi poměrně významná oprávnění starosty náleží právo pozastavit výkon usnesení rady města, má-li za to, že je nesprávné. V takovém případě je pak povinen věc předložit k projednání nejbližšímu zasedání zastupitelstva města.

Starostu zastupuje **místostarosta** (místostarostové). Zastupitelstvo města může zvolit více místostarostů. V Hradci nad Moravicí volí zastupitelstvo města již několik volebních období jednoho místostarostu, přičemž společně s funkcí starosty se jedná o funkce tzv. uvolněné. To znamená, že zvolení členové zastupitelstva města tyto funkce vykonávají "na plný úvazek".

7.2.4 Komise k projednávání přestupků

Je výkonným orgánem, neboť jí byl starostou města na základě § 103 odst. 4 písm. c) zákona č 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, svěřen výkon přenesené působnosti. Má tedy postavení orgánu města, a nikoli pouze orgánu rady města jako tomu je v případě komisí zřízených radou města.

7.2.5 Městský úřad

Městský úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. V čele městského úřadu stojí starosta.

V současné době Městský úřad Hradec nad Moravicí tvoří starosta, místostarosta a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Funkce tajemníka byla na základě provedené reorganizace radou města zrušena ke dni 26. 2. 2019. V důsledku této změny došlo ke snížení počtu zaměstnanců města v

pracovním poměru zařazených do městského úřadu z 21 na 20 (v tomto počtu nejsou zahrnuti zaměstnanci čerpající mateřskou nebo rodičovskou dovolenou). Zaměstnanci v pracovním poměru se dále člení ve struktuře: kancelář starosty města tvoří 5 zaměstnanců, z toho oddělení výstavby a územního plánování jsou 3 zaměstnanci, odbor majetku a investic tvoří 6 zaměstnanců, odbor financí tvoří 5 zaměstnanců a odbor vnitřních věcí a kultury tvoří 4 zaměstnanci. Přepočtený úvazek všech zaměstnanců v pracovním poměru v součtu představuje 19,6 úvazku.

7.3 Informování veřejnosti

Pro zajištění informovanosti občanů města a subjektů působících na území města využívá město své webové stránky www.muhradec.cz (včetně úřední desky městského úřadu), facebookové stránky (od roku 2020), periodický tisk - Hradecké noviny a Hradecký kulturní měsíčník. Hradecké noviny vychází co dva měsíce a mají charakter radničního periodika, které informuje o dění ve městě a obsahuje také historickou a volnočasovou část. Samostatně vychází od 1. 4. 2019 Hradecký kulturní měsíčník. Občané a návštěvníci města jsou rovněž informováni prostřednictvím plakátovacích ploch a vývěsek. Využít lze rovněž mobilní aplikaci "V obraze".

Představitelé města se účastní schůzí různých spolků, jejichž součástí je zpravidla diskuze s členy daného spolku. Ve volebním období 2018 až 2022 se konají v rámci schůzí rady města pravidelná setkání členů rady města s občany jednotlivých částí města.

Další důležitou cestou informování občanů, subjektů působících na území města a návštěvníků města je činnost informačního centra, které spravuje vlastní webové stránky www.ichradec.cz.

V návaznosti na digitální povodňový plán města byla vybudována bezdrátová síť mobilního rozhlasu ve všech částech města vyjma samotného Hradce nad Moravicí. Rozhlas slouží k rychlému informování všech občanů města před nebezpečím (například přírodní katastrofou). Lze jej využít i k "běžným sdělením" (například o konání kulturní či společenské akce ve městě) nebo ke komerčnímu hlášení. Vedle toho jsou na těchto budouvách města nainstalovány sirény:

- Bohučovice (mateřská škola)
- Domoradovice 57 (hasičská zbrojnice)
- Hradec nad Moravicí, Opavská 197 (bytový dům vedle budovy městského úřadu)
- Hradec nad Moravicí, Opavská 217 (základní škola)
- Hradec nad Moravicí, Gudrichova 73 (hasičská zbrojnice)
- Jakubčovice 103 (kulturní dům)
- Kajlovec 57 (hasičská zbrojnice)
- Žimrovice, Hradecká 61 (obecní dům)
- Žimrovice, Meleček 90 (hasičská zbrojnice)

7.4 Členství města v organizacích a sdruženích, přeshraniční spolupráce

Město Hradec nad Moravicí je členem dobrovolného svazku obcí **ČOV a kanalizace Hradec nad Moravicí – Branka u Opavy**. Předmětem činnosti tohoto svazku s obcí Branka u Opavy je provozování čistírny odpadních vod a kanalizace.

Město Hradec nad Moravicí také členem **Místní akční skupiny Opavsko**, která sdružuje zástupce z veřejného a soukromého sektoru. Tato akční skupina byla vytvořena z důvodu zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova.

Na celostátní úrovni je město Hradec nad Moravicí členem **Svazu měst a obcí České republiky**. Svaz je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů

legislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Od roku 2004 je svaz povinným připomínkovým místem. Od roku 2005 pak pravidelně minimálně jednou ročně jedná s vládou na základě podepsané Dohody o spolupráci.

Město Hradec nad Moravicí je rovněž členskou obcí spadající do oblasti destinačního managementu turistické oblasti Opavské Slezsko **(Turistická oblast Opavské Slezsko, z.s.)**. Jedná se o organizaci, která má za úkol zajišťovat koordinaci a kooperaci poskytovatelů služeb cestovního ruchu na daném území (destinaci) za účelem efektivnějšího řízení turismu v regionu. Snaží se zajistit udržitelný rozvoj území, konkurenceschopnost na trhu, ucelenou nabídku aktivit a spolupráci subjektů z veřejné i soukromé sféry. Využívá k tomu nástrojů managementu.

Vedle spolupráce probíhající na národní úrovni realizuje město Hradec nad Moravicí spolupráci v mezinárodním měřítku. V současné době město Hradec nad Moravicí spolupracuje s polskou **obcí Baborów** a se slovenským městem **Liptovský Hrádok**. Spolupráce probíhá také mezi jednotlivými spolky působícími na území města Hradec nad Moravicí a jejich zahraničními partnery.

Další přeshraniční spolupráce je realizována v rámci zájmového sdružení právnických osob s názvem **Euroregion Silesia - CZ**, jehož cílem je podpora a realizace česko-polské spolupráce v příhraničním regionu Slezska a Moravy.

7.5 Hospodaření města a správa majetku

7.5.1 Hospodaření města - obecné informace

Rozpočtové hospodaření města má vzrůstající tendenci. Rozpočet města je schvalován jako schodkový s tím, že schodek je uhrazen finančními prostředky z minulých let. Schodkové hospodaření slouží k profinancování investic, nikoliv k zabezpečení běžného provozu.

Na plnění příjmů města mají největší podíl **daňové příjmy**, kde evidujeme daně a poplatky včetně jejich příslušenství. Princip přerozdělování celostátních hrubých výnosů daní je stanoven v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. Největší podíl na výběru daní má daň z přidané hodnoty, která tvoří přibližně 50 % částky daňových příjmů města. Celkem přerozdělované daně tvoří 97 % daňových příjmů. Zbývající 3 % tvoří místní poplatky a daň z nemovitostí. Z celkových příjmů města tvoří daňové příjmy přibližně 70 %.

Nedaňové příjmy zahrnují příjmy za zpoplatněné veřejné služby poskytované městem a příjmy související s užíváním majetku města (příjmy z pronájmu majetku, příjmy za poskytnuté služby, odvody přebytků příspěvkových organizací). Na celkové příjmové částce se tyto nedaňové příjmy podílí ve výši přibližně 13 %.

Kapitálové příjmy - jde o příjmy z prodeje dlouhodobého majetku města a jejich výše záleží na rozhodnutí zastupitelstva města. V roce 2013 činily tyto příjmy částku ve výši 148 tis. Kč a v roce 2018 byly ve výši 309 tis. Kč. Podíl těchto příjmů na celkových příjmech je zanedbatelný. Do budoucna se nepředpokládá zásadní změna, neboť město nedisponuje dlouhodobým majetkem, který nepotřebuje (například pozemky určené k zástavbě rodinnými domy nebo komerčními budovami). V úvahu pouze přichází prodej bytového fondu.

Neinvestiční přijaté transfery jsou tvořeny transfery na pokrytí výdajů spojených se zabezpečením státní správy (přibližně 3.3 mil. Kč) a dále poskytnutými transfery z různých rozpočtů podle vyhlášených programů.

Investiční přijaté transfery - jejich výše je závislá na vyhlášených programech, ve kterých bylo město úspěšné. Investiční transfery mohou být podporované ze státního rozpočtu, z rozpočtu státních fondů

nebo z rozpočtu kraje. Podíl investičních transferů na celkových dosažených příjmech města činí přibližně 7 %.

Tabulka: Vývoj rozpočtového hospodaření města v letech 2013 až 2018 (v tis. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
daňové příjmy	59 425	60 775	61 577	66 752	74 188	80 358
nedaňové příjmy	10 830	10 985	12 793	13 086	13 213	14 928
kapitálové příjmy	148	1 830	1 282	89	427	309
neinvestiční přijaté transfery	6 746	5 212	4 311	4 619	5 643	7 009
investiční přijaté transfery	8 687	11 371	12 701	7 883	2 757	9 348
příjmy	85 836	90 173	92 663	92 429	96 228	111 953
běžné výdaje	59 168	64 965	50 842	57 512	66 131	68 831
kapitálové výdaje	13 791	23 405	35 807	11 448	22 093	48 717
výdaje celkem	72 960	88 370	86 648	68 960	88 223	117 548
saldo příjmů a výdajů	12 877	1 804	6 015	23 468	8 005	-5 596
podíl kapitálových výdajů	18,90%	26,48%	41,32%	16,60%	25,04%	41,44%
podíl běžných výdajů na celkových příjmech	68,93%	72,04%	54,87%	62,22%	68,72%	61,48%

Zdroj: Český statistický úřad

Výdajová část je rozdělena na běžné výdaje (mandatorní) a kapitálové výdaje (investiční).

Běžné výdaje jsou ty, které slouží k zabezpečení provozu veřejné správy města, provozu zřízených příspěvkových organizací nebo údržbě veřejné zeleně. Běžné výdaje se podílí na celkových příjmech města v rozmezí 54,87 % až 72,04 %. Na celkových výdajích se běžné výdaje podílí v rozmezí od 58 % do 83 %. **Kapitálové výdaje** jsou spojeny s rozvojem města. Jejich výše závisí od volných finančních zdrojů na rozpočtový rok a na usnesení zastupitelstva města. Podíl kapitálových výdajů na celkových příjmech je v rozmezí od 16,6 % do 41,44 %. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích je v rozmezí od 16,6 % do 41,32 %. Saldo příjmů a výdajů je ve sledovaných letech v kladných číslech (příjmy jsou vyšší než výdaje), kromě roku 2018, kde na pokrytí kapitálových výdajů byly použity finanční prostředky z přebytku hospodaření minulých let.

7.5.2 Finanční majetek

Finanční majetek podrobený analýze se vyznačuje vysokou likvidností, tzn. pohotovostí k rychlému disponování. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny finanční údaje týkající se stavu k 31. 12. daného roku. Finanční prostředky na účtech k poslednímu dni daného roku mají vzrůstající tendenci. Největší vliv na tento stav má výběr daní do státního rozpočtu a jeho následné přerozdělování podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů. Ve sloupci nesplacené úvěry ke dni 31. 12. jsou vykázány zůstatky úvěrů v bankách k poslednímu dni daného roku. Město své úvěry platí řádně a včas. Poslední sloupec - ostatní nesplacené dlouhodobé závazky, obsahuje finanční částky ze smluvně vázaných závazků. Z doloženého vývoje je patrné řádné splácení těchto závazků.

Tabulka: Vývoj finančního majetku města za období let 2013 až 2019

rok	finanční prostředky na účtech ke dni 31.12.	nesplacené úvěry ke dni 31. 12.	ostatní nesplacené dlouhodobé závazky
2013	18 752 025 Kč	45 702 815 Kč	1 054 904 Kč
2014	20 700 308 Kč	46 314 971 Kč	4 046 862 Kč
2015	23 368 268 Kč	43 465 457 Kč	3 536 238 Kč
2016	43 559 052 Kč	40 572 137 Kč	5 316 267 Kč
2017	48 485 454 Kč	37 678 817 Kč	4 911 181 Kč
2018	39 898 128 Kč	34 785 497 Kč	4 476 817 Kč
2019	61 598 830 Kč	31 892 177 Kč	4 034 679 Kč

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

Na níže uvedeném grafu si lze prohlédnout porovnání stavu pouze základních účtů města Hradec nad Moravicí a zvláštního účtu pro rekonstrukci Národního domu se stavem závazků města.

Graf: Stav účtů a závazků města v letech 2016 až 2019

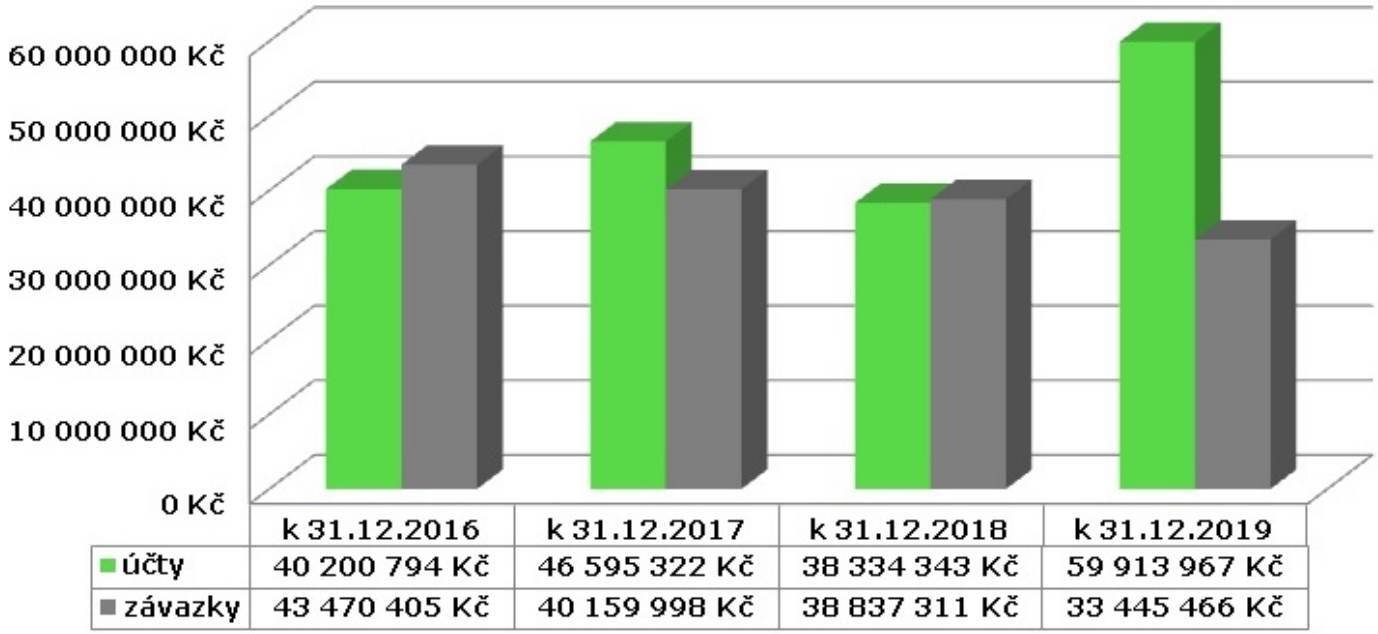

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

7.5.3 Nemovitý majetek města, jeho stav a využívání

V této oblasti je majetek rozdělen podle způsobu svého využívání. Z uvedené analýzy vyplývá největší podíl majetku v komunikacích a veřejném osvětlení - celkem 101 179 012 Kč. Celkem město disponuje k 31. 12. 2019 nemovitým majetkem v hodnotě 423 493 316 Kč.

Tabulka: Druhy nemovitého majetku ve vlastnictví města za období let 2016 až 2019

druhy nemovitého majetku	2016	2017	2018	2019
bytové domy a bytové jednotky	62 177 877 Kč	62 493 295 Kč	69 222 117 Kč	63 084 670 Kč
budovy pro služby obyvatelstvu	59 166 995 Kč	58 917 062 Kč	60 628 045 Kč	68 116 094 Kč
jiné nebytové domy a nebytové jednotky	10 670 896 Kč	10 515 391 Kč	11 055 231 Kč	18 370 231 Kč
komunikace a veřejné osvětlení	79 595 422 Kč	81 458 905 Kč	100 430 172 Kč	101 179 012 Kč
jiné inženýrské sítě	79 294 799 Kč	79 234 852 Kč	81 159 423 Kč	81 115 442 Kč
ostatní stavby	84 820 989 Kč	85 522 819 Kč	89 861 303 Kč	91 627 868 Kč
celkem	375 726 978 Kč	378 142 323 Kč	412 356 290 Kč	423 493 316 Kč

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

7.5.4 Ekonomické výsledky zřizovaných příspěvkových organizací

Jak již bylo uvedeno, město je zřizovatelem pěti příspěvkových organizací. Tři organizace jsou školského typu, v jejichž případě se na zajištění provozu finančně podílí i státní dotace. Příspěvková organizace Technické služby Hradec nad Moravicí je ve své hlavní činnosti plně závislá na poskytnuté dotaci města a poslední příspěvková organizace Městská knihovna a Informační centrum Hradec nad Moravicí, okres Opava, je rovněž plně ve své hlavní činnosti finančně závislá na dotaci města.

V níže uvedené tabulce jsou srovnány dotace jednotlivým příspěvkovým organizacím v období posledních čtyřech po sobě jdoucích let. Jsou patrné vzrůstající požadavky na rozpočet města. V roce 2016 město ze svého rozpočtu poskytlo zřízeným příspěvkovým organizacím dotace na provoz v celkové částce 12 960 630 Kč a v následujících letech se tato částka postupně navyšovala až na celkovou částku 15 569 000 Kč v roce 2019. Výsledky hospodaření jednotlivých příspěvkových organizací vykazují zisk, který je následně ponechán v rozpočtu dané příspěvkové organizace k jejímu dalšímu možnému využití ve fondech.

Tabulka: Přehled dotací příspěvkovým organizacím z rozpočtu města včetně výsledků hospodaření za období let 2016 až 2019

název příspěvkové organizace	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019	
	dotace	výsledek hospodaření	dotace	výsledek hospodaření	dotace	výsledek hospodaření	dotace	výsleek hospodaření
Mateřská škola Hradec nad Moravicí	1 900 000 Kč	153 874 Kč	2 318 000 Kč	171 630 Kč	2 250 000 Kč	177 765 Kč	2 129 000 Kč	175 507 Kč
Základní škola Hradec nad Moravicí	3 067 000 Kč	200 301 Kč	3 000 000 Kč	163 930 Kč	3 000 000 Kč	199 500 Kč	2 880 000 Kč	292 365 Kč
Základní škola a Mateřská škola Žimrovice	875 000 Kč	70 327 Kč	822 000 Kč	110 826 Kč	914 000 Kč	20 657 Kč	936 000 Kč	119 932 Kč
Městská knihovna a Informační centrum Hradec nad Moravicí	1 798 000 Kč	20 436 Kč	2 148 000 Kč	122 901 Kč	2 454 000 Kč	146 435 Kč	2 382 000 Kč	33 856 Kč
Technické služby Hradec nad Moravicí	5 320 630 Kč	223 176 Kč	6 166 090 Kč	558 377 Kč	6 777 000 Kč	739 990 Kč	7 242 000 Kč	740 465 Kč
celkem poskytnuté dotace na provoz	12 960 630 Kč		14 454 090 Kč		15 395 000 Kč		15 569 000 Kč	

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

7.6 Pohřebnictví

Město vlastní a spravuje dva hřbitovy - větší v části města Hradec nad Moravicí a menší v části města Jakubčovice. V současné době se postupně realizuje rozšíření hřbitova v Jakubčovicích. Administrativní činnost spojenou s pohřebnictvím zajišťuje Městský úřad Hradec nad Moravicí. Samotná správa hřbitova je realizována příspěvkovou organizací Technické služby Hradec nad Moravicí.

7.7 Bezpečnost

7.7.1 Bezpečnost na úseku veřejného pořádku

Orgánem zajišťujícím bezpečnost a pořádek na území města Hradec nad Moravicí je **Policie ČR**, která má ve městě vlastní obvodní oddělení. Policisté z obvodního oddělení v rámci své územní působnosti zajišťují ochranu osob a majetku a dodržování veřejného pořádku nejen na území města Hradec nad Moravicí, ale také v přilehlých okolních obcích - Branka u Opavy, Březová, Hlubočec, Chvalíkovice, Raduň, Skřipov a Vršovice. Celkem se jedná o území o rozloze 139,8 km^2, na kterém žije 11 919 občanů (k 1. 1. 2020). Služba na tomto oddělení je vykonávána 24 hodin denně, a to jak v oblasti represe, tak také v oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů. V roce 2012 město Hradec nad Moravicí spolu s 5 dalšími obcemi pořídilo laserový rychloměr, který zapůjčilo Policii ČR za účelem měření rychlosti vozidel.

Kromě Policie ČR zajišťuje veřejný pořádek od 1. dubna 2013 také **Městská policie Opava**. Děje se tak na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městem Hradec nad Moravicí a statutárním městem Opava. Hlídková činnost je vykonávána zpravidla ve dvoučlenných hlídkách v tříhodinnových směnách. Činnost spočívá zejména v kontrole dodržování limitů rychlosti na úsecích schválených Policií ČR, parkování (časově omezeného stání a stání za poplatek) a zajištění bezpečnosti při kulturních a sportovních akcích.

Na území města se nenachází žádný centrální kamerový systém ve správě města nebo některého z policejního orgánů.

Míra kriminality

Oblast města a jeho okolí lze považovat za bezpečnou. Níže uvedená data se vztahují k celému území **obvodního oddělení Policie České republiky Hradec nad Moravicí**, tedy i k přilehlým obcím (139,8 km^2, z toho 44 km^2 tvoří území města; 11 919 občanů, z toho 5 506 tvoří občané města).

Tabulka: Míra kriminality na území obvodního oddělení Policie České republiky Hradec nad Moravicí za období let 2017 až 2019

trestné činy	2017	2018	2019
vraždy	0	0	0
znásilnění	0	0	1
fyzické útoky	12	8	15
loupeže	2	1	0
vloupání do obydlí	0	1	2
vloupání do chat a chalup	1	1	1
krádeže automobilů	0	0	0
krádeže věcí z automobilů	6	6	5
krádeže jízdních kol	0	2	1
výroba, držení a distribuce drog	3	2	3
řízení pod vlivem	9	10	8
všechny zbývající činy	58	74	63
celkem	**91**	**105**	**99**

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Počet skutečností řešených komisí k projednávání přestupků

Komise k projednávání přestupků projednává přestupky podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Jde o tyto druhy přestupků: proti pořádku ve státní správě, proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku, o kterých to stanoví jiný zákon.

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Oznámení o přestupku může ve věci podat především osoba přestupkem postižená, její zákonný či právní zástupce. Podmínkou pro řešení životní situace v přestupkovém řízení je protiprávní jednání pachatele mající znaky skutkové podstaty některého z výše uvedených přestupků.

Komise je k řízení místně příslušným správním orgánem v případě, pokud byl přestupek spáchán v územním obvodu města Hradec nad Moravicí. Komise může věc k usnadnění projednání přestupku nebo z jiného důležitého důvodu postoupit i bez souhlasu účastníků řízení jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, v jehož územním obvodu má pachatel přestupku trvalé bydliště nebo se zde zdržuje.

V letech 2017 až 2019 zaznamenala komise celkem 129 přestupků, což je v průměru 43 ročně. Trend je spíše mírně rostoucí. V rámci správního trestání se komise k projednávání přestupků setkávají velmi často s přestupky na úseku občanského soužití. Nejčastějším přestupkem je urážka na cti, kdy tento druh přestupku tvoří jednu z nejpočetnějších skupin přestupků bez ohledu na to, zda jsou páchány mezi osobami blízkými či nikoliv.

Grafy: Vzájemný poměr přestupků projednávaných Komisí k projednávání přestupků v letech 2017 až 2019

Zdroj: město Hradec nad Moravicí

7.7.2 Bezpečnost na jiných úsecích

Mimo ozbrojené bezpečnostní složky, které působí na území města Hradec nad Moravicí, jsou k dispozici pro zajištění bezpečnosti **jednotky sborů dobrovolných hasičů (JSDH)**, a to na úseku požární ochrany. Nutno zdůraznit, že v této souvislosti je třeba rozlišovat mezi **sbory dobrovolných hasičů (SDH)** a jednotkami sborů dobrovolných hasičů. Sbory dobrovolných hasičů jsou zapsanými spolky podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Naproti tomu jednotky sboru dobrovolných hasičů nemají přímou souvislost se sbory dobrovolných hasičů a jsou zřizovány městem podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností sídlí v Opavě. Výjezd k zásahu musí

realizovat do 2 minut. Na území města Hradec nad Moravicí je zřízeno 6 jednotek sborů dobrovolných hasičů, které jsou zařazeny v různých jednotkách požární ochrany:

JSDH Hradec nad Moravicí - JPO II/1 - výjezd do 5 minut,

JSDH Jakubčovice - JPO III - výjezd do 10 minut,

JSDH Bohučovice, JSDH Domoradovice, JSDH Kajlovec, JSDH Žimrovice - JPO V - výjezd do 10 minut.

7.8 Řízení krizových situací

Pojem **krizového řízení** je definován v § 2 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, jako souhrn řídících činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury.

7.8.1 Riziko krizových situací obecně

Krizovou situací se podle § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozumí mimořádná událost podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, narušení kritické infrastruktury nebo jiná nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Připravenost města na řešení krizových situací zajišťuje starosta, přičemž na této připravenosti se podílejí ostatní orgány města. Za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení je starostou města zřízen **Krizový štáb starosty města Hradec nad Moravicí** jako pracovní orgán starosty města. Město má zpracovanou krizovou kartu obsahující důležité informace pro případ řízení krizové situace.

7.8.2 Riziko povodní

Město Hradec nad Moravicí má zpracován povodňový plán, který je základním dokumentem pro řízení ochrany před povodněmi na území města. Řeší opatření potřebná k odvrácení nebo zmírnění povodňových škod, ke kterým by mohlo dojít rozvodněním vodních toků ve správním území města a zaplavením nemovitých věcí při povodni. Povodňový plán obsahuje rozvedení úkolů a činností při provádění opatření k ochraně před povodněmi na úrovni **povodňové komise města Hradec nad Moravicí**. Povodňovou komisi svolává starosta města.

Povodňový plán je přínosem při koordinační činnosti jednotlivých složek integrovaného systému a díky webovému rozhraní, kde je umístěna grafická část povodňového plánu, je přínosem pro samotné město a jeho obyvatele při vyhledávání informací i v době mimo povodňové situace. Tento dokument je zpracován v souladu s § 71 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a souvisejícími právními předpisy. Skládá se ze tří částí, a to z části textové, která se dělí na část úvodní, věcnou, a organizační, a dále z části grafické a části příloh. Pro vlastní ochranu před povodní je nejdůležitější organizační část, která obsahuje úkoly pro jednotlivé účastníky ochrany před povodněmi, a přílohová část, obsahující jmenné seznamy, adresy a způsob spojení účastníků ochrany před povodněmi.

Digitální povodňový plán umožňuje oproti klasickému publikování (tištěná verze nebo elektronická verze) mnohem větší míru provázanosti obsahu pomocí odkazů - jak mezi jednotlivými částmi textu, tak mezi grafickou částí (mapovými pohledy). Mapové podklady mohou zobrazit konkrétní navolený obsah jednotlivých prvků a tím vhodně pomoci při rychlém vyhledávání informací.

V záplavovém území vodních toků v katastru města se nachází několik ohrožujících objektů, které by mohly být při povodni zdrojem ohrožení (například vlivem úniku nebezpečných látek či uvolnění většího množství materiálu do vodního toku). Při povodňových situacích může dojít k ohrožení objektů srážkami, zpětným vzdutím, splachy z polí i nefunkční kanalizací. Na území města je při povodni ohrožováno zhruba 156 budov, které trvale obývá přes 300 obyvatel**,** z toho přibližně tři desítky patří do rizikové skupiny (starší 70 let, osoby ZTP). Tyto objekty byly stanoveny především na základě historických zkušeností s povodněmi ve městě a je nutné je v případě povodně varovat, případně evakuovat.

Ochrana před povodněmi zahrnuje preventivní a přípravná opatření (prováděná mimo povodeň) a operativní opatření (prováděná v době povodně). Do těchto opatření není zahrnuta investiční výstavba, údržba a opravy staveb a ostatních zařízení sloužících ochraně před povodněmi, jakož i další investice vyvolané povodněmi.

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT ANALÝZA

Smyslem SWOT analýzy je souhrnně posat hlavní vnitřní a vnější faktory, které mají vliv na rozvoj města.

Vnitřními faktory jsou silné stránky (Strengths), to jest pozitivní (nadprůměrné skutečnosti) města a slabé stránky (Weaknesses), to jest problémy, negativní skutečnosti města. Vnější faktory věšinou město nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats).

Silné a slabé stránky jsou spolu s příležitostmi a hrozbami rozděleny do 7 oblastí:

- ekonomické prostředí,
- infrastruktura města - bydlení, doprava, dopravní obslužnost a inženýrské sítě,
- vybavenost města - zdravotnictví a sociální péče,
- vybavenost města - vzdělání kultura, sport a volnočasové aktivity,
- vybavenost města - cestovní ruch,
- bezpečnost a
- vnitřní správa.

Ekonomické prostředí

silné stránky

- Zkušenost města s dotačními programy a vysoká úspěšnost v získávání dotací.
- Hospodářská základna - přítomnost několika velkých podniků.
- Nízká míra nezaměstnanosti v okrese Opava.
- Dobrá dostupnost okresního a krajského města včetně dopravního napojení.
- Nabídka volných pracovních míst.

slabé stránky

- Značná závislost hospodaření města na daňových příjmech.

příležitosti

- Vybudování podnikatelského prostředí v lokalitě Benkovická v části města Hradec nad Moravicí.

hrozby

- Vysoký podíl zaměstnaných osob u několika největších zaměstnavatelů.
- Následky ekonomické krize doprovázené nadměrnými restriktivními opatřeními a změnou spotřebitelského chování obyvatelstva, které mohou zbrzdit ekonomický vývoj.
- Postupné omezování činností podnikatelských subjektů vedoucích až k jejich uzavření (zejména malých) vlivem ekonomické krize.

Infrastruktura města - bydlení, doprava, dopravní obslužnost, inženýrské sítě

silné stránky

- Dopravní napojení na silnici I/57; dobrá dopravní dostupnost Opavy, Ostravy a na dálniční sítě.
- Vysoká dostupnost většiny částí města veřejnou autobusovou dopravou.

- Existence a vysoká obslužnost města železniční tratí do Opavy i Ostravy (poměrně vysoký počet vypravených denních spojů osobní dopravy).
- Existence veřejného vodovodu.
- Existence odpadní kanalizace a ČOV v částech města Hradec nad Moravicí a Žimrovice.
- Existence plynovodu.

slabé stránky

- Nízká dostupnost některých částí města veřejnou autobusovou dopravou (například Benkovice, Filipovice).
- Kvalita některých místních komunikací.
- Hlavní silniční tah z Opavy na dálniční síť procházející středem města - vysoká intenzita dopravy na silnici I/57; vysoká intenzita dopravy škodící životnímu prostředí.
- Mnoho nemovitostí není napojeno na odpadní kanalizaci a ČOV.
- Nedostatek bytů ve vlastnictví města pro nájemní bydlení (rodiny s dětmi, atd.).
- Nekvalitní pokrytí telekomunikačními sítěmi v některých částech města.
- Nedostatečný pasport některých inženýrských sítí.

příležitosti

- Existence autobusových zastávek ve všech částech města.
- Vybudování obchvatu města pro snížení vysoké intenzity dopravy v částech města Hradec nad Moravicí a Kajlovec.
- Zajištění nových parkovacích míst.
- Využití potenciálu železniční tratě Opava - Hradec nad Moravicí.
- Rozšíření sítě cyklistických stezek a tras.

hrozby

- Nedostatek parkovacích míst.
- Zvýšení znečištění životního prostředí a hlukové znečištění vlivem vysoké intenzity dopravy ve městě.
- Zanedbávání údržby silniční sítě, které povede až k její nefunkčnosti.
- Nedostatek finančních prostředků na opravy technické infrastruktury může vést k její degradaci.

Vybavenost města - zdravotnictví a sociální péče

silné stránky

- Existence domu s pečovatelskou službou (včetně vlastní pečovatelky, která je zaměstnancem příspěvkové organizace města).
- Poskytování odborného sociálního poradenství občanům města ve spolupráci Centrem sociálních služeb Ostrava o.p.s.
- Dobrá dostupnost Opavy s širokou nabídkou sociálních a zdravotních služeb (včetně nemocnice a psychiatrické nemocnice).
- Existence praktických lékařů a lékárny na území města.

slabé stránky

- Malé portfolio nabízených sociálních služeb ve městě.
- Nedostatečná kapacita míst v domovech pro seniory na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Opava – dlouhé čekací doby.
- Nízké kapacity stávajících zdravotních služeb ve městě (zejména stomatologické ambulance).

příležitosti

- Zavedení služby senior-taxi.
- Bytová politika města zaměřená na sociální bydlení.
- Rozšíření portfolia sociálních služeb ve městě.
- Rozšíření kapacity zdravotnických zařízení ve městě.

hrozby

- Stárnutí obyvatelstva povede ke zvýšení podílu seniorů, pro které je nedostatečná stávající nabídka a kapacita sociálních služeb (včetně domů pro seniory).
- Restrikce veřejných rozpočtů, zejména v oblasti sociálních a zdravotních služeb.
- Pokračující rozpad sociální soudržnosti, který povede k nárůstu sociálních problémů.

Vybavenost města - vzdělání kultura, sport a volnočasové aktivity

silné stránky

- Existence a dostatečná kapacita základních škol.
- Existence základní umělecké školy.
- Dobrá dostupnost středních škol a univerzity v Opavě.
- Rozvinutá oblast spolkových aktivit ve městě (vysoký počet spolků s různorodým zaměřením).
- Vhodné přírodní podmínky pro sportovní vyžití, množství naučných, cyklistických a turistických stezek a tras.
- Existence městského koupaliště.
- Činnost městského kina Orion.
- Existence sportovní haly a multifunkčního hřiště u Základní školy v Hradci nad Moravicí.
- Dostatečné zázemí pro pořádání společenských akcí ve všech částech města.
- Finanční podpora kultury, sportu a volnočasových aktivit ze strany města cestou dotací.

slabé stránky

- Nedostatečná kapacita mateřských škol.
- Absence sportovního zázemí pro teenagery (skate park, in-line park, bike park, fit park apod.).

příležitosti

- Rozšíření kapacity některých pracovišť mateřských škol.
- Rozšíření nabídky aktivit pro rodiny s dětmi.
- Využití stávajících prostor města k rozvoji spolkového a komunitního života města.
- Postupná modernizace a realizace dětských hřišť a sportovišť.

hrozby

- Snižující se finanční prostředky neziskového sektoru ve městě povedou k omezení jeho aktivit.

Vybavenost města - cestovní ruch

silné stránky

- Vysoký potenciál území pro rozvoj cestovního ruchu a individuální rekreace.
- Vhodné přírodní podmínky pro sportovní vyžití, množství naučných, cyklistických a turistických stezek a tras.

slabé stránky

- Nedostatečná parkovací kapacita v některých lokalitách.
- Neexistence veřejných toalet v některých turistických lokalitách města (například v blízkosti zámku).

příležitosti

- Využití potenciálu města v oblasti kulturně-společenských aktivit i pro návštěvníky města.
- Zavedení kyvadlové dopravy mezi nádražím, odstavnou plochou pod zámkem a zámkem v turistické sezóně.
- Společný destinační management celého regionu, příprava společných projektů k čerpání finančních prostředků z EU.
- Kooperace subjektů cestovního ruchu - společná propagace a zavedení zážitkové karty.

hrozby

- Následky ekonomické krize doprovázené nadměrnými restriktivními opatřeními a změnou spotřebitelského chování obyvatelstva, které ještě více brzdí ekonomický vývoj.

Životní prostředí

silné stránky

- Kvalitní životní prostředí ve městě; existence zámeckého anglického parku, přírodního parku Moravice a další.
- Relativně ekologicky stabilní území - vysoká míra zalesnění, území města není zatíženo skládkou odpadu.
- Existence odpadní kanalizace a ČOV v částech města Hradec nad Moravicí a Žimrovice.
- Dostupnost kontejnerových stání na tříděný odpad (sklo, papír, plasty).
- Existence plynovodu.

slabé stránky

- Hlavní silniční tah z Opavy na dálniční síť procházející středem města - vysoká intenzita dopravy na silnici I/57; vysoká intenzita dopravy škodící životnímu prostředí.
- Znečištění ovzduší ve městě vlivem dopravy a lokálních topenišť, zejména v zimních měsících.
- Existence území zvláštní povodně pod vodním dílem a povodňového záplavového území Q100 zasahující do zastavěného území.
- Existence území ekologických rizik, rizikových povrchových vod a zranitelných oblastí.
- Mnoho nemovitostí není napojeno na odpadní kanalizaci a ČOV.
- Vysoký podíl balastních vod v odpadní kanalizaci a ČOV Žimrovice.
- Nedostatečná kapacita stávajícího sběrného dvoru.

příležitosti

- Zapojení města do výměny lokálních topenišť (kotlíkové dotace a kotlíkové půjčky).
- Vybudování obchvatu města pro snížení vysoké intenzity dopravy v částech města Hradec nad Moravicí a Kajlovec.
- Obnova a údržba zeleně ve městě, která povede ke zvýšení atraktivity města.
- Realizace protierozních a protipovodňových opatření a ochrana kvalitního půdního fondu.
- Snižování energetické náročnosti budov ve vlastnictví města.
- Zavádění alternativních zdrojů energie (například solární energie).

- Vybudování odpadní kanalizace a ČOV v částech města, kde v současné době není.
- Vybudování dobíjecích stanic pro elektrokola a elektromobily.

hrozby

- Zvýšení znečištění životního prostředí a hlukové znečištění vlivem vysoké intenzity dopravy ve městě.
- Zvýšení nákladů na bydlení pro obyvatelstvo povede k větší intenzitě využívání lokálních topenišť a tím i ke zhoršení kvality ovzduší.
- Nedostatek prostředků na opravy technické infrastruktury může vést k její degradaci.

Bezpečnost

silné stránky

- Přítomnost služebny obvodního oddělení Policie České republiky.
- Spolupráce s Městskou policií Opava.
- Existence městského rozhlasu a systému sirén pro informování občanů před riziky.
- Existence jednotek požární ochrany (JPO) II a JPO III s možností podpory JPO V.

slabé stránky

- Špatný stav automobilů některých JPO.

příležitosti

- Zvýšení bezpečí obyvatel města vybudováním kamerového systému.

hrozby

- -

Vnitřní správa

silné stránky

- Zkušenost města s dotačními programy a vysoká úspěšnost v získávání dotací.
- Členství v dobrovolném svazku obcí ČOV a kanalizace Hradec nad Moravicí - Branka u Opavy, MAS Opavsko.
- Spolupráce s polskou obcí Baborów a se slovenským městem Liptovský Hrádok.
- Dobrá informovanost občanů.

slabé stránky

- Nízké využití informačních systémů v procesu řízení a správy města.

příležitosti

- Rozvoj spolupráce s místními aktéry (okolní veřejná správa, zaměstnavatelé, občanská společnost) vedoucí ke komplexnímu udržitelnému rozvoji regionu.
- Rozvoj spolupráce a výměna zkušeností s přeshraničními partnery.

hrozby

- Rostoucí administrativa, častá změna právních předpisů.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Město Hradec nad Moravicí je městem se zázemím pro život, podnikání a cestovní ruch. Základní vizí je být zeleným městem s přitažlivou krajinou, která nabízí možnosti pro aktivní odpočinek. Být klidným a bezpečným místem podporujícím dobré mezilidské vztahy a spokojený společenský život. Být městem, které udržuje a rozvíjí tradiční kulturní a společenské akce. Město však nemůže s ohledem na svou velikost, členitost a finanční možnosti nabídnout naprosto všechny služby ve všech svých částech. Může však profitovat z bohaté historie, množství kulturních památek a z umístění největší části města Hradec nad Moravicí v centru ostatních částí města a z blízkosti Statutárního města Opavy, které tyto chybějící služby poskytuje, a stát se tak atraktivním místem k životu s dostupnými službami.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl : „Ekonomické prostředí”

Opatření : „Posílení oboustranné spolupráce mezi městem a obyvateli (granty, projekty).”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Spolupráce se zaměstnavateli při tvorbě nabídky uplatnění na trhu práce.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Realizace programů na zvýšení kvalifikace a lepší uplatnitelnost na trhu práce.” Program studentských praxí a stáží ve městě.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Rozvoj lokalit pro podnikatelské prostředí.” Vybudování podnikatelského prostředí v lokalitě Benkovická v části města Hradec nad Moravicí.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Cíl : „Infrastruktura města - bydlení, doprava, dopravní obslužnost, inženýrské sítě”

Opatření : „Řešení obchvatu města - rozvoj spolupráce města s aktéry veřejné správy (krajem, ministerstvem dopravy, Státním fondem dopravní infrastruktury) za účelem realizace.” - Prosazování obchvatu.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Rekonstrukce a výstavba komunikací (včetně chodníků) ve vlastnictví města.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Rekonstrukce a výstavba dešťové kanalizace.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Výstavba splaškové kanalizace a ČOV.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Výstavba a modernizace cyklistických tras a stezek.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Opatření : „Rozšíření ploch určených k parkování včetně značení.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Zlepšování podmínek pro cestující veřejné hromadné dopravy.” - Modernizace autobusových zastávek. - Revitalizace nádraží.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Vybavenost města - zdravotnictví a sociální péče”

Opatření : „Zajištění dostatečné kapacity odpovídajících sociálních služeb pro seniory zohledňující potřebnost v dané lokalitě.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Zvyšování kvality služeb a zázemí v zařízeních pro seniory.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rozvoj spolupráce mezi institucemi působícími v oblasti práce se seniory.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Realizace činností zaměřených na rozvoj společenských, kulturních, sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit starších občanů, podpora společných aktivit dětí a seniorů.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora vytváření podmínek a realizace programů zaměřených na dobrovolnictví.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Vytvoření programu startovacího bydlení pro rodiny s mladými dětmi.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora výstavby startovacích bytů.” - Projektový záměr na výstavbu startovacích bytů.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Zabezpečení dostupné zdravotní péče v odpovídající kvalitě pro občany.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Dostupnost služeb pro seniory a občany se speciálními potřebami.” - Řešení bezbariérovosti ve městě. - Zavedení služby senior-taxi.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Vybavenost města - vzdělání kultura, sport a volnočasové aktivity”

Opatření : „Revitalizace veřejných prostor.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rozvoj volnočasové aktivity pro nejmladší obyvatele, teenagery a seniory města.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Budování, modernizace a údržba sportovní infrastruktury.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rozvoj spolupráce města s neziskovými organizacemi.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora a rozvoj spolupráce spolků a komunikace mezi nimi.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora vzniku společných aktivit spolků.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Opatření : „Modernizace stávajících objektů města a jejich víceúčelové využití.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rozvoj vícezdrojových investic do stávajících objektů města.” - Vyhledávání vhodných dotačních titulů pro modernizaci objektů města.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora stávajících objektů města a zajištění jejich finanční udržitelnosti.” - Vyhledání vhodných dotačních titulů pro rekonstrukci a modernizaci kulturních zařízení ve vlastnictví města.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Víceúčelové využití objektů města veřejností.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rekonstrukce a modernizace poboček městské knihovny.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Zajištění dostatečné kapacity a dostupnosti mateřských škol.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora aktivit mateřských škol, základních škol a základní umělecké školy.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora aktivit knihovny.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Vybavenost města - cestovní ruch”

Opatření : „Vytvoření nových a podpora současných produktů v cestovním ruchu.” - Zavedení kyvadlové dopravy mezi nádražím, odstavnou plochou pod zámkem a zámkem v turistické sezóně. - Vybudování veřejného WC v lokalitě u zámku. - Vybudování parkoviště pro potřeby rozhledny Šance v Jakubčovicích.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Vytvoření nových a podpora současných doplňkových služeb v cestovním ruchu.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora propagace turistických atraktivit ve městě.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Výstavba a modernizace turistických a cyklistických tras a stezek.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rozvoj destinačního managementu, prezentace a nabídky služeb v cestovním ruchu.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Rozvoj spolupráce města s ostatními subjekty působícími v oblasti cestovního ruchu.” - Zážitková karta turistických atraktivit města.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Životní prostředí”

Opatření : „Řešení obchvatu města - rozvoj spolupráce města s aktéry veřejné správy (krajem, ministerstvem dopravy, Státním fondem dopravní infrastruktury) za účelem realizace.” - Prosazování obchvatu.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
Opatření : „Podpora občanských a dobrovolnických aktivit při obnově, rozvoji a péči o zeleň na veřejných prostranstvích.”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Opatření : „Obnova, rozvoj a péče o zeleň na veřejných prostranstvích.” - Revitalizace zeleně na hřbitovech. - Revitalizace městského parku a veřejných prostranství na území města.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Výstavba splaškové kanalizace a ČOV.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Snižování energetické náročnosti budov ve vlastnictví města.” - Zateplování budov. - Výměna stávajícího osvětlení za úsporné. - Zavádění alternativních zdrojů energie (například solární energie). - Výměna zdrojů tepla.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Snižování energetické náročnosti veřejného osvětlení.” - Výměna stávajícího osvětlení za úsporné. - Používání solární energie jako zdroje energie pro veřejné osvětlení.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Zodpovědné nakládání s vyprodukovanými odpady.” - Přecházení vzniku odpadů. - Vybudování městského sběrného dvora. - Vybudování městské kompostárny. - Rozšiřování možnosti likvidace a třídění odpadu. - Modernizace techniky a vybavení technických služeb.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Vybudování dobíjecích stanic pro elektrokola a elektromobily.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Cíl : „Bezpečnost”

Opatření : „Výstavba kamerového systému monitorujícího vybraná místa ve městě za účelem zvýšení úrovně bezpečí občanů a ochrany jejich majetku.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Zavádění zpomalovacích prvků na místních komunikacích.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Obnova a údržba techniky jednotek požární ochrany.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Cíl : „Vnitřní správa”

Opatření : „Péče o movité a nemovité památky ve vlastnictví města.” - Obnova a údržba movitých a nemovitých kulturních památek ve vlastnictví města. - Obnova a údržba movitých a nemovitých technických památek ve vlastnictví města. - Obnova a údržba movitých a nemovitých sakrálních památek ve vlastnictví města.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Podpora efektivity činností města a příspěvkových organizací města.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Aktualizace a digitalizace pasportů městského majetku.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Transparentní hospodaření s městským majetkem.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Kvalitní a efektivní výkon veřejné správy.” - Modernizace a zefektivnění chodu městského úřadu (procesní řízení). - Rozvoj lidských zdrojů.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „Posílení spolupráce a komunikace města mezi městem a jeho občany.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Opatření : „Rozvoj spolupráce s přeshraničními partnery.” - Výměna zkušeností a spolupráce s polskou obcí Baborów. - Výměna zkušeností a spolupráce se slovenským městem Liptovský Hrádok.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Opatření : „Prezentace města - zpracování jednotného grafického manuálu pro potřeby města a jeho příspěvkových organizací.”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

B.3 Podpora realizace programu

V kapitole B.2 Cíle, opatření a aktivity nejsou záměrně vyplněny termíny jednotlivých opatření, odpovědnost za ně, náklady a zdroje jejich financování. Toto bude záležet na aktuálním stavu věci.

Organizační zajištění realizace programu rozvoje města je v působnosti orgánů města (zejména zastupitelstva města a rady města) a městského úřadu. Úspěšná realizace velké části opatření se neobejde bez vynaložení nemalých finančních prostředků. Jejich realizace tedy závisí na hodpodaření města (příjmové a výdajové stránce rozpočtu) a získávání cizích zdrojů financování (dotací, případně darů).